

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal

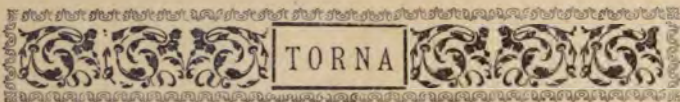
Budapest, József-körút
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achiles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcs.-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre“ a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet,“ a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti Torna-Egylet,“ a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Debreczeni Torna-Egylet,“ az „Egyetemi Athletikai Club,“ „Első Magyar Vivó-Egylet,“ az „Ersekújvári Vivó- és Torna-Egyesület,“ a „Fertői Csónakázó-Társaság,“ a „Győri Csónakázó-Egyesület,“ a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Kolozsvári Athletikai Club,“ a „Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet,“ a „Főv. Vivó-Club,“ a „Körmendi Athletikai Club,“ a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,“ a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,“ a „Makói Torna-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Maros-Vásárh. Torna-Egyl.“ a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet,“ Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,“ a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nemzeti Hajós-Egylet,“ a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,“ az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,“ az „Ó-Budai Torna-Egylet,“ a „Pécsi Athletikai Club,“ a „Pozsonyi Hajós-Egylet,“ a „Pozsonyi Torna-Egylet,“ a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,“ a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-egylet,“ a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,“ a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szabadkai torna-Egylet,“ a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,“ a „Szegedi Csónakázó-Egylet,“ a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szegedi Torna-Egylet,“ a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,“ a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet,“ és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycl-Egyesület,“ a „Pápai korcsolya-egylet,“ a „Torontáli korcsolyázó- és hajós-egylet,“ „Szegedi Kerékpár-egyesület,“ „Veszprémi torna-egylet,“ „Tordai korcsolyázó-egylet,“ „Budapesti Torna-Club,“ „Zombolyai atletikai club,“ a „Szászvárosi atletikai club,“ a „Szolnoki korcsolyázó-egylet,“ a „Budapesti polgári lövészegetesület,“ „Sportkedvelők köre,“ a „Magyar Úszó-Egylet“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Ifjuságunk — nemzetünk jövője.*)

Ne hagyjuk elmulni pünkösdi napját visszhang nélkül. Mily rendkívül érdekes ellentét tanui voltunk: dél-előtt Buda várának 1849-ben lett bevétele ünnepeltetett meg egy műremek leleplezése által s ott láttunk meggörnyedt, megtört alakokat, kik 1848/49-ben ama historiai harcoknak akkor ifju tényezői voltak, — és ugyanaz nap délutánján a városligeti mesterséges korcsolyapálya terén láttuk az ifjuságot, a fejlődő tavasz virágait, a jövő biztosítékát: örömlőket és reményűnket, a mint férfias multságokban edzi erejét, hogy nyomába lépjen és tul tegyen azokon, kiket délelőtt, mint egy nagy korszak örökre pihenni tőő alakjait, láttunk felvonulni.

A dulutáni tornamutatóványok egy erőteljes nemzet megnyilatkozása volt ifju nemzedékében. — Amott a a budai bércezen a mult emlékei és dicsősége s itt a Rákos tövében a jövő nagysága állott szemünk előtt. Fejlődésünk hatalmas dokumentálása gyermekeinkben és ifjainkban, test- és szellemben.

Ifjuságunk, a nemzet virága jelent meg fővárosunkban, hogy az ország színe előtt tegyen tanuságot arról, hogy a magyarnak nincsen oka a jövő iránt kétségben lennie; az a nemzedék, mely felváltja a mult hőseit: ép oly erős, ép oly bátor, de sokkal edzettebb lesz, mint voltak apái és öregapái.

Azon szerény összegek, melyeket kultuszminiszterünk, gr. Csáky Albin, költségvetésünkben a fizikai nevelésre évek óta felvett: hálás talajba vetett magot képeztek. — Szép, nemes, dőlczeg ifjak, erőteljes, izmos gyermekek jelentek meg előttünk. Szívünk hevesen dobogott; örömben éltük át velük e pár órát; büszkék voltunk a jövő nemzedékre. Átalakultunk. Ifjaknak, erőteljeseknek, harc- és szenvedésképeseknek éreztük magunkat — képzeletünkben.

Fájdalom, csak képzeletünkben!... Mert az 1848-óta lefolyt hosszú idő alatt ránk nehezedett a vénség és ólomsúlyával nyomja vállainkat, meggörnyesztí háttunkat. — De se baj! Itt előttünk egy nemzedék, a mely felváltja a 48-ikét; a mely tul fog tenni rajta! Ezek a villogó szemek, ez a büszke magatartás, az önértetnek e szabad kifejezése — mindez méltó utódokra vall. Egy szabad, egy élni akaró és élni tudó nemes nemzedékre!

Oly nemzedékre, mely szórakozását nemes foglalkozásban találja; a mely fegyelmet ismer, fegyelmet visel el; mert azt az összhatás, az eredmény sikere megköveteli. — Amely ifju már korán megszokja saját akaratát a közakaratnak rendelni alá és önként hajtja meg fejét azon vezényszó előtt, mely az egésznek összhangját egyedül képes létrehozni; az mint férfi, dicsőséggel fogja hazáját szolgálni, — mert tudja, hogy a magasabb czél, hazájának boldogsága, csak a személyes akaratnak közérdekben megfőkezése által érhető el.

Uj nemzedék ez, mely szabályszerűen foglalkozik testének edzésével; de emellett lépést tart szellemének fejlesztése is. — Helyes! Csak akkor lesztek méltó utódai nagy ősöknek, csak akkor fogjátok méltóan betölteni azon hēzagokat, melyeket a nemzet nagy munkásai elhunytukkal eddig betöltetlen hagytak; ha komolyan készültök; ha fegyelmezni tanuljátok testeteket és szellemeteket.

Nemzetünk történelme sok követésre méltó nagy alakot mutat fel; de egyuttal sok eljlesztő példát is arra nézve: mit nem szabad tennünk! Ezen példák, ezen tanulságok komoly benyomást csak akkor tesznek reá-

*) E cikket Eusbach Péter orsz. képviselő, a budapesti korcsolyázó egyletelnőke írta, ki politikai, társadalmi és sport-életünknek egyaránt kitűnőse s a ki a publicistikában is igen előkelő helyet foglal el.

tok, ha ifju korotokban megtanuljátok szellemteket csak a nemes foglalkozásokkal, csak a hasznos szórakozásokkal tartani meg üdeségében. Ha megutáljátok a léhaságot, ha megvetitek az alacsony érzelmeket és ha tért nem talál szívetekben a nemtelen indulat.

Mindezt csak az ifjukorban elsajátított önuralom biztosítja. Az önuralom, melyet már ifju korotokban az önként elfogadott fegyelem ad meg. E fegyelmet mutatták be most az ország színe előtt; azon miniszter előtt, kinek szeme ragyogott, titeket látva; ki szebb és nemesebb elégtételt mély gondjaiér nem kaphatott, mint midőn titeket teljes üde ifjuságtokban, viruló testi egészségben látott gyakorlataitok közepette! Öröme telt bennetek, mert látta, hogy az ő és segédmunásainak eszményül kítüzött célja bennetek megvalósult.

Midőn azért elismerésünket fejezzük ki a közoktatásügyi miniszternek és munkatársainak azon eredményhez, melynek tanúi voltunk: egyuttal szerencsét kívánunk nektek fiatal barátaink azon sikerhez, melyet kitartástok és ambíciótok elért.

Nem nevezünk meg az egyes iskolák derék ifjait külön; hisz elismerés illeti mindannyiát. Az olympusi játékok a régi görögöknek nem okozhattak nagyobb örömet, mint a ti gyakorlataitok szereztek nekünk.

Ezért mi vének, kik már lassanként kiadjuk kezünk-ből a haza érdekében való aktív cselekvést, azt nyugodt lélekkel tesszük azon tudatban, hogy a ti nemzedéktek hazájáért többet és jobban képes tenni, mint elődeitek tettek.

Szerencse fel!

Busbach Péter.

A magyar tanulók második országos tornaversenye.

Pünkösöd két ünnegén tartották meg a magyar tanulók második országos tornaversenyét. Láthatta a főváros közönsége, hogy mily haladást tett az ország ifjusága a testi erősödés terén, a mióta Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter a testi nevelés reformjának megkezdését elhatározta s a mióta Berzeviczy Albert államtitkár a reform érdekében megindított mozgalomnak élére állt s a munka személyes vezetését átvette. E két nap versenyei meggyőzheték nem csak a szakköröket, hanem a szülőket is arról, hogy a versenyeknek és játékoknak a tornázás régi rendszerébe való bevitelével által új vért öntött a közoktatási kormány a testi nevelésbe s a tornaversenyek rendszerítésének valóban korszakalkotó hatását nem fogja senki többé kétségbevonhatni.

A két napi versenyek rendkívül jól sikerültek; a rendezés élén maga Berzeviczy Albert államtitkár állott. Mozgósítva volt az egész tanárvilág s a közoktatásügyi miniszterium majdnem minden osztálya. Maga Csáky Albin gróf miniszter a vasárnap kora reggel a Hermina-kápolnában tartott misétől elkezdve, a versenyek végeztéig, jelen volt s számos tornatanárt és győztes tanulót tüntetett ki megszólításával. Viszont a nagy közönség mindenütt lelkes éljenzéssel tüntetett a miniszter mellett. A közoktatásügyi miniszteriumból a miniszteren és államtitkáron kívül künn voltak Szalay Imre, Szüry Dénes, Szathmáry György, Klamarik János, Leövey Sándor miniszteri tanácsosok, Lévy Ferenc osztálytanácsos,

Hertelendy László a végrehajtó bizottság jegyzője, Szuppan és Fináczy igazgatók stb. Ott voltak Láng Lajos, Óváry Ferencz, Fenyvessy Ferencz, Molnár Antal, Madarász József Baranyi Ödön, orsz. képviselők, Zsilinszky Mihály főispán, Gajári Ödön orsz. lapszerkesztő, Gerlóczy Károly polgármester, Rózsavölgyi és Kun Gyula tanácsosok, Erődy Béla tankerületi főigazgató, Verédy Károly tanfelügyelő stb.

A versenyek mindkét nap d. u. 4. órakor vették kezdetüket s az intézetek a Károly-kaszárnya udvaráról a Andrassy-uton át mentek a városligeti versenypályára. Gyönyörű látványt nyújtott maga a kivonulás is s a ligetben a tribünöket zsufolásig megtöltötte a közönség.

A résztvevő iskolákat -mult számunkban felsoroltuk. Ezuttal a tornatanárokat soroljuk föl, kik kiváló érdemeket szereztek a növendékek kiképzésében:

Alexi György (budapesti László Mihály-intézet, Baranyai Balázs (Jász-Berény), Bittner József (Kassa), Bóna Sándor (Szentes), Borsos István (Pápa), Burián János (Losonc), Collaud Ferencz (budapesti VII. ker. állami gimnasium), Derlik Sándor (bpesti VII. ker. polg. isk.) Dunay Sándor (Miskolcz, Felméri Mózes (Székely-Keresztur, Gallé Gábor (Eperjes), Haitsch Samu (Selmeczbánya), Holosnyai Ambrus (Kecskemét), Horváth Lajos (Kassa) Husz Armin (Eperjes) Janell József (Versecz), Kampis Lajos (budapesti gyakorló gym.) Keresztessy Sándor (budapesti IV. ker. reál, Kiss Elek (Sáros-Patak) Kovács Elek Nagy-Bánya) Laky István (Besztercebánya), Leimeter Sebő, (budapesti VIII. ker. reál), Lőrincy Dezső (Fogarás, Malese-vits Emil (Losonc), Maurer János (budapesti evangélikus gimnasium) Müller Károly (Temesvár), Nagy Sándor (Arad), Nirnsee József (Losonc), Oheroly János (budapesti áll. tanító-képző), Oláh Miklós, (Szarvas), Ottó József (budapesti V. ker. reál), d'Ouvenon Gyula, (Körmöczbánya), Pethe Ferencz (budapesti V. ker. gimn.) Porzsolt Jenő (budapesti ref. gimn. és IX. ker. polg. isk.) Roseth Arnold Szolnok, Schermann Sámuel (Igló, Szabó Gábor (bp. I. k. polg. isk. Szaflka Manó (bpesti Ferencz-József intézet, II. ker. gimn. I. ker. gyakorló polg. isk., Szedlacek Lajos, (budapesti VII. ker. polg. isk.) Takáts Ferencz (Székesfehévár), Telek József, (budapesti VI. ker. reál), Tomesányi Béla (budapesti kegyesrendűek gymn. Tóth Mihály Debreczen, Vajda Károly (Fehértemplom) Vándori József (bpesti II. ker. polg. isk.) Vandruska Antal (Sátoralja-Ujnyel), Vermess Lajos (Szabadka) Wirth Gyula (Besztercebánya), Zsingor Mihály (budapesti VI. ker. polg. isk.)

A felvonulás után, a himnusz eléneklésével vette kezdetét az első napon a verseny s az után az összes intézetek szabadgyakorlatokat mutattak be. A vezényszóra pontosan és szabatosan végzett gyakorlatokat megtapsolta a közönség. Ezután szertornázás következett, a mely szintén szép látványt nyújtott; egy pár intézet azonban azt a hibát követte el, hogy nem ragaszkodott az utasításhoz, s oly veszedelmes mutatványokat mutatott be, a melyek az iskolai tornázásnak egyáltalán nem lehetnek tárgyai. Így például az ugynevezett „óriás forgás“-t minden czirkuszban megbámuljuk, de iskolás gyermekek versenyén a leghatározottabban el kell itélnünk.

A nap egyik legérdekesebb részét a játékok képezték. A következő intézetek a következő játékokat mutatták be: Aradi kir. főgymnasium: „Királyfogás.“ Nagybányai áll. főgimn.: „Várbanálló“ (labdajáték) es „Mikádó“ tornajáték. Szarvasi ág. ev. főgimnazium: „Füzér“ zenével. Szentesi városi főgymnazium: „Méta“ labdajáték. Budapesti II. ker. egyet. főgimnazium: „Farkas és bárány“ és „Harczjáték“ angol labdával. Budapesti ág. főgimn. „Fogolyjáték“. Budapesti V. ker. kir. kath. főgimnázium: „A harmadikat elütni“ Budapesti ref. főgimnazium: csoportos labdajáték, Kecskeméti áll. főreáliskola: „Kifutó“ labdajáték. Temesvári áll. főreáliskola: Felugrás körzőssinór fölött. Budapesti II. ker. főreáliskola: „Sas és kotló“ és „Körróta“ Budapesti IV. ker. főreáliskola: „A harmadikat elütni. Budapesti II. ker. polg. iskola: „Lovaslabda“. Budapesti IX. ker. polg. iskola: „Kötya“ (labdajáték) Aradi állami tanító-képző iskola: „Hidjáték“ rudakkal. Debreczeni ref. állami tanító-képző iskola: „Körróta“

(labdajáték.) Székelykeresztúri állami tanító-képző iskola: „Kótya“ (labdajáték.) Budapesti állami tanító-képző iskola „Kótya“ (labdajáték.)

Az ifjuság legnagyobb mulatságát az ezután következő versenyfutások képezték 100—150—200 méteres távolságokra. Osztályonként és csoportonként a következő iljak érkeztek be a célponthoz elsőnek és másodiknak:

100 méter távoból: III. osztálybeliek: Bürger Tibor ref. gimn., Müller Vilmos V. ker. áll. reál; (második: Sternberg Izidor VII. ker. polg. iskola, Bleha József V. ker. áll. reál); — Müller Károly II. ker. polg., Gelb Zsigmond V. ker. áll. reál (második: Oleják Károly VII. ker. polg., Adler Vilmos V. ker. áll. reál.)

150 méter távoból: V. oszt. Hubert Arthur szabadkai gimn., Móczár Géza bpesti VII. ker. gimn., Misky Ferencz V. ker. áll. reál; (második Oppenheimer Zsiga iononci gimnázium, Korizmics László kegyesrendi gimnázium, Dömötör Mihály székely-keresztúri tanító-képző-int.) — VI. oszt. Pongrácz János László-féle nevelő-intézet, Schier Aladár kegyesr. gimn., Kiss Elemér VIII. ker. reál. (Második: Meitner Elemér V. ker. reál, továbbá Becker Brunó budai gimn. és Pickler Árpád V. ker. reál együtt és Wein Árpád budai gimn.)

200 méter távoból: VII. oszt. Móczár Andor jászberényi gimn., Matavovszky Ernő budapesti ref. gimn., Tóth Jenő V. ker. reál; (második Jármay János debreczeni ref. kollégiumi, Glaser Károly, továbbá Mottl János II. ker. reál és Egri Samu VIII. ker. realista együtt); VIII. oszt. Reischl Ferencz II. ker. reál, Krausz Aladár VII. ker. gimn. Weisz Ármin V. ker. reál. (Második Angel István aradi gimn., Majláth Oszkár bpesti ref. gimn., Pavetics Manó bpesti áll. tanítóképző-intézet.)

A versenybizottság e versenyeknél pontosan mérte az időt is, mely alatt a pályát az ifjak befutották s az eredmény e tekintetben is igen kielégítő. A két egyformán legszebb eredményt mutatták föl Matavovszky Ernő a budapesti reform. gimnázium VII. osztálybeli tanulója (tanár: Porzsolt Jenő) és Tóth Jenő az V. ker. reáliskola VII. osztálybeli tanulója (tanár: Dr. Ottó József), kik mindketten 26—26 másodperc alatt futották be a 200 méter távolságot. Ezzel az első nap versenyei véget értek.

A második nap versenyeire szintén a Károly-kaszárnyából indultak ki a növendékek. A program első pontját a katonai rendgyakorlatok képezték, melyekben számos intézet vett részt.

Ezután ismét játékok következtek, melyben a következő intézetek a következő játékokkal vettek részt.

Debreczeni evang. ref. gimnázium „Kifutó“ (labdajáték.) Szabadkai községi gimn. „Hal a hálóban.“ Sátoralja-Ujhelyi kat. gimn. Fogolyjáték* (Farrilaufen.) Temesvári kat. gimn. „Angol ballon“ (ütős labdajáték.) Budapesti II. ker. egyet. gimn. „A harmadikat elütni.“ Budapesti ágost. gimn. „Fekete és fehér,“ „Körméta.“ Budapesti VII. ker. egyet. gimn. „Hajító gömb,“ (Schleuderball.) Budapesti reform. egyet. gimn. „Kótyázás.“ Aradi állami főreáliskola „Lovasjáték.“ Székesfehérvári főreáliskola; „Longa meta“, „Duplex.“ Budapesti IV. ker. közs. reáliskola „A harmadikat elütni.“ Budapesti VIII. ker. közs. reáliskola „Bábdobás.“ Budapesti V. ker. községi reáliskola „Hajító gömb“ (Schleuderball.) Budapesti VI. ker. községi állami reáliskola „Lovas labdajáték.“ Budapesti VI. ker. községi polgári iskola „Fogolyfogás“. Budapesti I. ker. állami polgári iskola „Kótya“, „Disznópásztor.“ Sárospataki állami tanítóképző intézet „Kifutó vagy nagy méta“, „Körróta“, „Birkózás botért.“ Miskolci állami középkereskedelmi iskola „Kótya“ (labdajáték.)

A versenyek első alkalmát az 5 szál kötél szolgáltatta, mely a pavillonnal épen szemben, a katonazenekarok szomszédságában emelkedő mászóállványon lógott. A fúrge kis csapatok gyorsan váltották föl egymást; első gyanánt érkeztek fel, a III. osztály nemzedékéből: Braunberger Hugó (Barcsay-utcai áll. gimn.), Bürger Tibor (ref. gimn.), Birmann Ottó (Markó-ut. áll. gimn.), Rothammer István (medve-u. polg. isk., Hatos Vinceze (budai áll. polg. isk.); — a IV. osztályból Boldea Gergely (budai gimn.), Barna Antal (Barcsay-u. gimn.), Adler Vilmos (Markó-u. gimn., Müller Károly (medve-u. polg. iskola.)

A kötélküzás: egy kis közvetett birkózás, tömegben, erőmérés

két-két iskola egyenlő számu (mintegy 20) tagja között. Így lett győztes a besztercebányai, eperjesi kath. és evang., szarvasi evang., szentesi, pápai (kollégium), iglói evang., bpesti kegyesrendi, Barcsay-utcai állami, bpesti evang. és szabadkai gimnáziumok s a selmecványai evang. liceum: a verseczi, sz.-fehérvári, kecskeméti, bpesti Markó-utcai reáliskola, az aradi és székely-keresztúri tanítóképző, végre a miskolci kereskedelmi középiskola.

Az V. és VI. oszt. távolra és a VII. és a VIII. o. magasra ugrásban versenyeztek.

Ezek közül az V. osztály nyertesei, első helyen: Rigó Mátyás (jászberényi gimn.), Zsulyevits Antal (szabadkai gimn.), Kossuth Károly (budapesti ref. gimn., Milosevits Milos (verseszi reál); második helyen Gradwohl Ede; Sindelacz Venczel (temesvári gimn.), Lillits Milusin (budapesti ev. gimn.), Misky Ferencz (bpesti Markó-u. reál.) A VI. osztály nyertesei, első helyen: Wein Árpád (budai reál), Pickler Árpád (Markó-utcai gimn.), Pongrácz János (László M.-fél int.), második helyen Tutkonya Szvetiszláv (fehértemplomi gimn.), Pásztor Gyula (szarvasi gimn.) Kiss Elemér (budapesti zerge-u. reál.)

A VII. oszt. nyertesei, első helyen: Oláh Géza (pápai gimn.), Chodora Károly (kecskeméti reál), Fennaz József (Markó-u. reál); második helyen Seidler Mihály, Kakas Gyula (Markó-u. gimn.), Gröber Gyula (miskolci keresk. isk.) — A VIII. oszt. nyertesei, első helyen: Biró János (László M. int.) Pickler Ármin (Markó-u. gimn.) Reichard Vilmos (Markó-u. reál); második helyen Balla Kálmán (pápai gimn.), Körmendy Imre (bpesti ref. gimn.), Schramm Béla (aradi tanítójelölt.)

A verseny végeztével Berzeviczy államtitkár dicsőretekkel kiemelte a kötélhuzásban erősebbeknek bizonyult iskolák ifjuságát, azután átengedte a tért Hertelendy László dr. titkárnak, a ki a két napi nyertesek neveit felolvasta; az ő megjelenésükkor Suppán Vilmos igazgató kezéből Csáky gr. miniszter átvette a nemzeti színű szalagról függő ezüst emlék-érmeket és sajátkezüleg nyújtotta át a boldogan kilépő gyermekifjaknak.

A „Budapesti Torna-Club“ által t. év június 1-ére kihirdetett disz és verseny tornázás, azon körülmény folytán, hogy a meghívott 70 magyarországi torna- és atletikai egyesület közül, csakis a magy. testgyakorló kör által történt egy nevezés, bizonytalan időre elhalasztatik.

Tornaünnepély. Az országos tornaversenyek már is megtermették a győmolesöt, mely lassanként érelődni fog. E hónap 24-én a X. kerület négy elemi iskolájának növendékei vonultak ki, reggel 8 órakor a tisztviselőtelep melletti népligetbe, hogy bemutassák, mennyire haladtak a tornászásban. Mig az alsó három fuosztály s a leányok játszottak, addig a IV. V. és VI. fu-osztályok esinosan és ügyesen összeállított szabadgyakorlatokat mutattak be, végre pedig magas- és távolugrásban, s futásban versenyeztek. Díjakat nyertek: a ligeti el. iskola növendékei közül: Csapka János, Birszló Mihály, Zöldi Pál, Rózsa Győző, Tombor Béla, Pilez N., Drehlinger Nándor, Bösn Vazul. A gyömör-uti iskola növendékei közül: Zomeczky Gyula, Placzek N., Somogyi József, Metz István, Kirseherberger N. A kápolnatéri iskola növendékei közül: Gorzás István, Jeraber János, Ewacht József, végre a tisztviselő telepi iskola növendékei közül: Klippner N., és Tóth Sándor. Hogy a hozott áldozat és fáradság nem volt meddő, s hogy a közönségben felébredt a tornázás, gyermek- és tornajátékok iránti érdeklődés, mutatja nemcsak a nagyszámu nézőközönség, melynek soraiban ott voltak Veredy Károly főv. tanfelügyelő, Lung György fővárosi tanácsos, Schwetz Vilmos segédtanfelügyelő stb. de ama nagy áldozatkészség is, melylyel különösen a X. ker. iskolások, mint a megtartott ünnepély kezdeményezője s a kőbányai intelligencia, a költségek fedezéséhez hozzájárultak.

Találkozás.

Az utczákon egy kis sereg
— Öreg, törődött emberek —
A várba lassan ballag,
Kopott atillájuk felett
Kis emlék, nagy jel — ott lebeg
A háromszínű szalag.

Ősz a haja, szakállá gyér,
Erében langyos már a vér
A sok derék vitéznek,
Kik vésszel szálltak szembe akkor,
Ma már fejük lehuzza a kor,
De még előre néznek.

A bot s mankó ül ünnepet
A kardnak, mely ma vette meg
Budát kemény csatába'
Szemükben nagy nap fénye kél,
Szívükben megpezdül a vér,
... És mennek föl a várba.

S az utcasarkon dob pereg,
És szembe velük egy sereg
Jó egyformán kilépve.
Katonarend, csukott sorok,
S fölöttük büszkén ott lobog
A szent zászló a légbe!

És míg rohamra szól a dob
Ifju szívükben ott dobog
A verseny vágya, keje.
Egészséges gyerek csapat
Tornára jön: im ott halad
A haza büszkesége.

Arcuk ragyog, feszül a kar,
A vér, a kedv mind fiatal,
S amint egy sorba' vannak,
Pirosló ingeik felett,
Nem emlék, csak jel — ott lebeg
A háromszínű szalag.

Dobszón gyerek s agg egyre lép,
Sapkát emel az ifju nép,
És tiszteleg a vénje,
S amíg egymásra néznek ők,
Jövő a multat, mult a jövőt,
... Fölöttük glória fénye.

Beöthy László.

A Békés-csabai torna-egyesület

által 1893. július hó 2-án d. u. 4 órakor tartandó országos jellegű torna- és kerékpár-verseny sorrendje.

Disz fölvonulása az összes kerékpárosoknak.

1. *Kezdők kerékpár-versenye* (magas géppel). Részt vehetnek benne azok, kik ily nemű versenyen díjat még nem nyertek. Távolság 1000 m. Díjak: Elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem.

2. *Korlát verseny-tornázás*. Három szabadon választott gyakorlat. Díjak: elsőnek arany, másodiknak ezüst, harmadiknak bronz érem.

3. *Alacsony gépek versenye*. Távolság 3000 m. Díjak: elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem.

4. *Nyújtó verseny-tornázás*. Három szabadon választott gyakorlatot mutat be a versenyző, (erő, összetett és ügyességi gyakorlat. (Díjak: elsőnek arany, másodiknak ezüst, harmadiknak bronz érem.

5. *Nagy kerékpár-verseny*. (Távolság 5000 m.) Indulhatni mindennemű gépel. Díjak: elsőnek arany, másodiknak ezüst, harmadiknak bronz érem.

6. *Összeletti verseny*. (Távolygrás és sulydobás távolra, suly 13 kgr.) Díjak: arany, ezüst és bronz érem. Az arany érem azonban csak akkor adatik ki, ha az első legalább 5 m. 80 cmtrt ugrott; különben elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem. Három ugrás és dobás közül a leghosszabb számít.

7. *Kétüléses gépek versenye*. (Távolság 2000 m.) Első párnak ezüst, másodiknak bronz érem.

8. *Magas ugrás*. Díjak: ezüst és bronz érem.

9. *Sík-verseny*. (Távolság 1000 m.) Díjak: ezüst és bronz érem.

10. *Mű-kerékpározás*. Díjak: arany, ezüst és bronz érem.

11. *Vigas kerékpár-verseny*. (Távolság 1000 méter.) Nyitva azoknak, kik e napon versenyeztek, de díjat nem nyertek. Elsőnek bronz érem.

Mindegyik arany érem nyertese egyszersmind disz-oklevéllel is kitüntettetik.

A versenyek befejezése után a díjak kiosztása. Este 9 órakor bál a „Széchenyi“ ligetben.

Általános határozatok:

1. A verseny-propozíciókban föl nem említett részletekre nézve az egylet verseny-szabályai irányadók.

2. Minden verseny csak akkor tartatik meg, ha a jelentkezők száma egygyel több a díjak számánál.

3. Minden versenyző nevezésénél 3 frt bántpénzt küld be, mely azonban, ha a nevezett versenyben részt vett, visszaadatik.

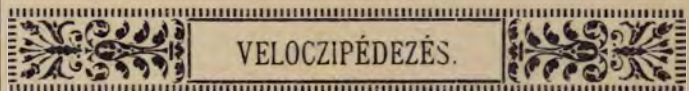
4. A nevezés 1893. június 26-ig fogadtatik el, s a nevezések Michnay Gyula művezetőhöz küldendők.

5. A nevezésnek tartalmaznia kell az illető polgári állását, versenyző színeit (sapka, test, öv) s mely magyarországi egylet tagja stb.

B.-Csaba, 1893. május hó.

A Békés-Csabai Torna-Egyesület választmánya.

X. Sigmund József üzletét (Budapest, városház-utca 2—4) a sportvilág figyelmébe ajánljuk. Az összes sportnemekhez szükséges ruházati cikkek u. m. verseny és training ingek, nadrágok, sapkák és cipők legnagyobb raktára. Az iskolai tornázás összes ruházati kellékek Flannel ingek Lawn tennis cipők, különlegesség: Princes of Wales férfi-övek.

Magyar kerékpárosok Gráciban.

Szombathely, máj. 27-én.

A gráci pünkösdi kerékpárversenyek eddig nem tapasztalt élénkséggel folytak le.

A versenyre testületileg jelentek meg a bécsi, müncheni, cseh, horvát és stájer egyletek.

Vidékünkéről testületileg a „Pannonia“ szombathelyi kerékpáros egyesület volt képviselve 14 taggal, a kikhez a körmendí egylet tagjai is csatlakoztak. Azonkívül voltak még ott a „Savaria“ szombathelyi és a közszegi egyletből is néhányan, sőt az utóbbi egylet egyik tagja Rusa Béla a versenyeken is tényleg részt vett.

Pünkösöd vasárnap délután 18 verseny tartatott s este a puntigami sörcsarnokban ismerkedési estély volt, melyen a gráci verseny-szövetség elnöke felköszöntőjében üdvözölte az Ausztria országaiból megjelent kerékpárosokat, mint cseheket, magyarokat, horvátokat, szlávokat stb. Ezen a Magyarországot az osztrák tartományokkal egy színvonalra állító beszédet a jelenvolt magyarok nem hagyták szó nélkül és ezen államiságunkat sértő beszédet Udvary Feri a „Pannonia“ elnöke igazította helyre.

Hétfőn délelőtt 11 órakor volt a corsó menet, melyen mintegy 600 kerékpáros vett részt, többnyire virágokkal feldíszített kerékpárokon. A corsomenetnek főleg az kölcsönzött érdekességet, hogy három díj volt kifizetve azon egyesületek számára, kik sportegyenruhájukkal, biztos menéssel s minél számosabb megjelenéssel tűnnek ki.

A menet élére a festői magyar sportruhában és virágokkal gyönyörűen feldíszített kerékpárokon és hármas

sorban beosztott Pannonisták lettek fellállítva. Utánuk mentek a többi kerékpárosok egyletenkint.

A kitűzött díjakért a Pannonián kívül még 7 egyesület versenyzett, köztük 2 bécsi, 1 alsó-ausztriai, 3 stájer 1 horvát egyesület. Az első és második díjat a megjelent tagok nagy számánál fogva a két bécsi egyesület vitte el, míg a harmadik díjat egy elismerő okmányt, daczára a megjelent csekélyszámu egyleti tagoknak, legszebb és sportszerű egyenruhájáért a „Pannonia“ szombathelyi kerékpár egyesület nyerte.

A „Körmen di vasparipa-egylet“ május hó 19-én tartotta évi rendes közgyűlését. A megüresedett állások a következőkép töltettek be: egyhangulag megválasztattak, és pedig: elnökké Glazer Frigyes, alelnökké Horváth Béla, menetparancsnokká Sipos Viktor jegyzővé Gueth Sándor, pénztárnokká Jakoby Jenő, választmányi tagokká: Udvary Ferencz, Babolchay Kálmán és Hodossy Dénes. — Horváth Béla alelnök indítványára a közgyűlés az egylet megalakítása és fenntartása körül szerzett érdemei elismerésül az egylet tényleges vezetésétől eltávolozása folytán megváló Udvary Feri, volt alelnököt tiszteletbeli menetparancsnokká választotta meg egyhangulán. — A közgyűlés elfogadta a választmány előterjesztését, hogy a tagdíjak 1893. május 1-től visszamenőleg két és félfvre töröltessenek, miután az egylet azon időközben ugy sem működött volt.

LÖVÉSZET

Budapesti polgári lövész-egylet.

A budapesti polgári lövőházban 1893. május hó 22-én tartott rendes díjlövészetben a következő czéllövők nyertek:

A 225—300 méter távolságu honvéd czéltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált: 1. Jellinek Antal, 2. Némay Antal, 3. Welsch Emil, 4. Wolf D. György, 5. Matheidesz Dániel, 6. Benkő Ferencz.

A 225—300 méter távolságu honvéd czéltáblán középlövésre: 1. Welsch Emil, 2. Oberwalder János, 3. Jellinek Antal, 4. Malheidesz Dániel, 5. Némay Antal.

A pisztoly czéltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált: 1. Dr. Axamethy Lajos, 2. Harsányi István, 3. Roskonyi Károly, 4. Wolf D. György, 5. Járity András.

A pisztoly czéltáblán középlövésre: 1. Járity András, 2. Dr. Axamethy Lajos, 3. Roskonyi Károly, 4. Wolf D. György, 5. Harsányi István.

A kezdők czéltábláján legtöbbször talált. Kördíjak: 1. Kohler Alajos, 2. Fodor József, 3. Kohler Károly.

A kezdők czéltábláján legtöbbszörtalált. Mély lövések 1. Kohler Alajos:

A kezdők pisztoly czéltábláján legtöbbször talált: 1. Rohonczy Aladár, 2. Grf. Hadik Sándor, 3. Faurische Radike, 4. Popper Gyula.

Összes lövések száma 2613.

A vadász czéltáblái díjak. 1. Lax Adolf, 2. Szávoszt Alfons, 3. Fodor József, 4. Reich Zoltán.

A hölgyek czéltábláján legtöbbször talált:

1. Reich Zoltánné, 2. Járity Andrásné, 3. Szilágyi Györgyné.

Tekepálya díjak. 1. Strausz Lajos, 2. ifj. Holzspah Endre, 3. Reich Zoltán, 4. Pfeiffer István, 5. Kohler Károly, 6. Szilágyi György, 7. Karay Imre.

Freiberger Pál
h. főlövész-mester.

A budapesti polgári lövőházban 1393. év május hó 28-án tartott díjlövészetben a következő czéllövők nyertek díjakat:

I. A 150 m. távolságu rendes czéltáblán 20 lövés közül legtöbbet talált: 1. Némay Antal, 2. Benkő Ferencz, 3. Welsch Emil, 4. Arnold Róbert, 5. Jellinek Antal, 6. Freyberger Pál.

II. A 150 m. távolságu rendes czéltáblán középlövésekre: 1. Welsch Emil, 2. Oberwalder János, 3. Lax Adolf, 4. Andretti Anselm, 5. Jelinek Antal, 6. Némai Antal.

III. Kezdők. A 150 vagy 225—300 m. távolságu czéltáblán legtöbbet talált: 1. Radike Hari, 2. Kohler Alajos, 3. Fodor József. Ugyanezen czéltáblán középlövésekre: 1. Radike Hary, 2. Kohler Alajos.

IV. A pisztoly czéltáblán legtöbbet talált: 1. Dr. Axamethy Lajos, 2. Harsányi István, 3. Jellinek Antal, 4. Járity András, 5. Rosconi Károly. A pisztoly czéltáblán középlövésekre: 1. Harsányi István, 2. Járity András, 3. Dr. Axamethy Lajos,

V. Kezdők a pisztoly czéltáblán; legtöbbször talált: 1. Pauer József, 2. Forche Román, 3. Popper Gyula, 4. Beranek Ferencz.

VI. Vadász-czéltáblán legtöbbször talált: 1. Szávoszt Alfons, 2. Harsányi István, 3. Lax Adolf, 4. Oberwalder Alajos.

VII. Hölgyek czéltábláján nyertek: 1. Reich Zoltánné, 2. Radike Hariné, 3. Járity Andrásné. Az összes lövések száma 3210.

Lövészek lakomája. A budapesti polgári lövész-egyesület, mint lapunk legutóbbi számában előre jeleztük, a budai polgári lövőházban az egyesület 32 legidősebb tagja tiszteletére nagy lakomát rendezett. Rendkívül nagy és fényes társaság gyűlt össze az egyesületnek ezen az első ilyenféle multságán. A lövőház nagy terme színig megtelt csupa férfiakból álló közönséggel. Az ünnepelteket este nyolczadfél órakor Havas főlövész-mester üdvözötte a lövőház udvarán, mire ezek teraczkdurrogás között bevonultak a nagyterembe, hol akkor már minden hely el volt foglalva. Pontban 8 órakor megkezdődött a lakoma. A második fogásnál Havas főlövész-mester meleg szavakban üdvözölte a jelenlevőket. Darányi Ignác mondott ezután felköszöntőt, éltetve a harminczkét ünnepeltet. Kollár a főváros magisztrátusának képviselőiért, Lehner Lajos középítési igazgatóért és Matuska tanácsnokért és Sipőcz árvaszéki elnökért üritett poharat. Toldy László lelkes szavakban a magyarsajtót és a sajtónak az ünnepen jelenlevő képviselőit éitette, kiknek nevében Porzsolt Kálmán az egylet tisztikarára mondott felköszöntőt. Ribáry József az egyesület tagjai között tapasztalt összetartásért koczinott. Sipőcz a főváros képviselői nevében az egyesület virágzásáért emelte poharát. A felköszöntők sora ezzel még nem szakadt meg, még jó darabig váltogatták egymást a mulattató felköszöntők.

X. A Geitner és Rausch cég hirdetésére fölhiujuk olvasóink figyelmét.

A Magyar Athletikai Club tavaszi viadala.

Budapest, máj. 23.

Szokatlan élnék képet nyújtott ma délután az üllői uton levő Orczy-kert. A gyönyörű park, melyben máskor csak a Ludoviczeum növendékei végzik egyhangú sétájukat ezuttal előkelő közönséggel telt meg, ugyanazzal, mely sohasem hiányzik, ha a Magyar Athletikai Club tartja akár tavasszal, akár ősszel érdekes viadalait.

Elteltekintve azonban a viadatok érdekességétől, van azoknak egy másik sajátosságuk is. Az a bájos hölgykoszorú ugyanis, mely e versenyeken megjelenésével mindenkor tündöklök. Nincs az a lóverseny, mely a szép hölgyek ily nagy tömegével dicsekedhetnék, nincs az a magyar jockey club, melynek elegáns nagy tribünje, oly képet nyujtana, mint a M. A. C. Orczy-kerti versenypályájának nézőtere ilyenkor.

Es a rendező bizottság jól tudja, hogy versenyek kegyeltjei a hölgyeknek. „Az ülőhelyek hölgyek számára vannak fenntartva,“ mondják és nyomatják ki a jegyekre a rendezők, és boldogok, midőn azokat aztán a hölgyek tényleg elfoglalják. Az előkelő férfi közönség mindenkor teljes összhangzásban volt a nővilággal. Így volt ez ma is.

Az egyes versenyek nagyon érdekesek voltak s nem hiányzottak az izgatató végküzdelmek sem. Többnyire a M. A. C. tagjai győztek s közülök kivált főként Réthy Pál, ki egyaránt bizonyult briliáns távolugrónak és gyorsfutónak. Nem kevesebb, mint négy versenyben győzött és megérdemelte azt a sok éljenzést, melylyel barátai kitüntették.

A versenyek lefolyása a következő:

I. *Juniórok versenyek.* 200 méter, bronz érem az elsőnek. Első Sztankovics Szilárd. (Négyen versenyeztek).

II. *Sikfutás.* 91 méter. Első Sajtos Samu, a M. A. C. tagja, a ki $10\frac{3}{8}$ mpercz alatt szép rekordot ért el. (Hárman versenyeztek.)

III. *Lapdadobás.* Ensel Kálmán 72 méternyire dobta a cricket lapdát, de nem érte el a 75 m. minimális rekordot; a minék oka az épen szembe fuvó erős szél volt.

IV. *Vándordíj, sikfutás* 402 méter. Öt versenyző közül első Temple Rezső lett (58), de a díjat nem kapta meg, mert nem érte el a az 55 mp. rekordot.

V. *Kerékpárverseny.* 1609 m. Első lett (4 versenyző közül) Minich Jenő, a M. A. C. tagja, a ki négy, 20—70 m. tételönnyel indult társait győzte le.

VI. *Távolugrás.* Két versenyző közül első 6 m. 12 cm. ugrással Réthy Pál.

VII. *Hátrafelé futás.* Réthy Pál győzött ismét, mert egyetlen versenytársa a 90 méteres pályán kiállt.

VIII. *Bajnoki sikverseny.* 804. méter Hat versenyző közül első Zaborszky Pista 2 perc 15 mp. alatt. A bajnokjelöltségi rekord 2 perc 10 mp., volt.

IX. *Kerékpárverseny.* 10000 m. Négy versenyző közül első Minich Jenő 19 p. 25 mp. alatt, második 12 mperczel később Holló István.

X. *Gátverseny.* 402 m. Első Réty Pál, második Ruda Győző, 12 egy-egy méternyi magas gáttal.

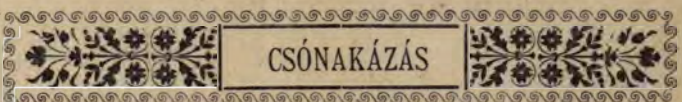
XI. A mai verseny egyik legérdekesebb pontja volt az ökölvívás. Ebben részt vettek Ábray, Zaborszky, Molnár és Vida. Először Zaborszky és Ábray mérköztek meg egymással s a győztes Zaborszky lett. Majd Vida és Molnár Árpád álltak szembe, de egyikük csakhamar leült (persze nem önszántából!), s ennek oly folytonossági hiány lett a következménye, amit más — trikósnak kellett pótolni. E mérkőzésben győztesként Molnár Árpád maradt a terem, kinek most az előbbi győztes, Zaborszky Istvánnal kellett fölvenni a harcot. Zaborszky mozgékonyabb, fürgébb, de Molnár izmosabb. A küzdelem eredménye nagyon kétes volt, de végre is Molnár lett a diadal, amit részben talán annak is köszönhet, hogy Zaborszkynek egy izben megeredt az orra vére.

XII. *Sikverseny.* 1609 m. Öt versenyző közül első lett Réty Pál 4 perc 56 mp. alatt.

XIII. *Vigasverseny.* 402 m. Első lett (4 versenyző közül) Weisz Ármin, a M. T. K. tagja.

Az értékes díjakat dr. Gerenday György versenybíró-helyettes buzdító szavak kíséretében osztotta szét a győztesek közt.

A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti „Akadémiai Athleta Club“ f. évi május hó 18-án tartott tisztújító közgyűlésen a következő akad. hallgatók lettek az új tisztviselői karba beavasztva: Elnök: Remenyik Károly. Pénztáros: Haffner Ferencz. Jegyző és titkár: Makula Károly. Ellenőr: Soltész Gyula. Vívómester; Pfeffer Aladár. Első művezető: Pauer Jenő. Második művezető: Heim Károly. Szertáros: Aiben József. Bizományi tagok: Pénzes Benő, Réhling Konrad, Simon Sándor Vizer Vilmos, Nickmann Emil. Bizományi pótagok: Hauptfogel Frigyes, Hayden Gyula.

A magyar evezős egyletek országos szövetsége által Budapesten 1893. évi június 11-én rendezendő nyilvános evezőversenyre következő jelentkezések érkeztek; I. Bajnoki skiffverseny. 1. Nemzeti hajós-egylet, 2. „Neptun“ evezős-egylet. 3- Szegedi csónakázó-egylet. II. Államdíj. (Kezdők négyese.) 1. „Maros“ aradi evezős-egylet. 2. Nemzeti hajós-egylet. III. Kezdők skiffversenye. 1. Győri csónakázó-egylet. 2. „Hunnia“ csónakázó-egylet. 3. „Maros“ aradi evezős-egylet. 4. Nemzeti hajós-egylet. 5. „Neptun“ evezős-egylet. IV Nemzetközi skiffverseny. 1. Nemzeti hajós egylet. 2. „Neptun“ evezős-egylet. 3. Szegedi csónakázó-egylet. V. Nemzeti négyes verseny. 1. Nemzeti hajós-egylet. 2. „Neptun“ evezős-egylet. VI. Kezdők négyes versenye. 1. „Hunnia“ csónakázó-egylet. 2. „Maros“ aradi evező-egylet. 3. Nemzeti hajós-egylet. VII. Tiszai regatta-szövetkezet dija. (Négyes kormányossal.) 1. Nemzeti hajós-egylet. 2. „Neptun“ evezős egylet. VIII. Balatoni díj. Kettős párevezős kormányos nélkül. 1. „Hunnia“ csónakázó egylet. 2. Nemzeti hajós-egylet. 3. „Neptun“ evezős-egylet. A csapatok, illetve evezősök nevezésének határnapja máj. 28-án éjjel 12 órakor járt le.

TÜZOLTÓ-SPORT.

Tüzoltó vizsgálat. Az állami tanítóképző-intézetben rendezett tűzoltó tanfolyam véget ért. Az elméleti és gyakorlati vizsgálatokat Gyertyánfy igazgató és egy szakbizottság jelenletében tartották meg, melynek Bárány N. Ernő volt az elnöke. A tanfolyamnak mind a hatvan növendéke kiváló előmenetelről tett bizonyosságot.

Kerékpár ujdonságok!!

legnagyobb kerékpár gyári raktárban.

Budapest, Károly-körút 3-ik szám.

Eredeti **Torrilhon** és **Dunlop** kerékpárok, pneumatikus abronccsal. — Ezen ujdonságok megtekintése végett van szerencsém a n. é. kerékpárkedvelő közönséget tisztelttel meghívni.

HERBSTER KÁROLY műgépész.

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

X. Klösz György fényképészeti műintézet Budapest, V. hatvani-utca 18. sz. I. emeleten. Telefon-álmás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű- és tantárgyakról, sat. Photolithographia, cinkographia, fénynyomat, autographiai fénymásolat.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIABAN.)

Elsőrangú ivókutforrás és gyógyfürdőhely.

Enyhe éghajlat.

Egyedüli jódhévíz a continensen 64° Celsius.

Az idény tartama márciustól október végéig.

Gyógyjavallatok: A gyomor és bélesatorna mindennemű hurutos bántalmainál, hólyagbetegségeknel, csúzos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és különféle vérbajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, diszes és kényelmesen berendezett szállodák és magángyógyintézetek.

(500 vendégszoba.)

Kitünő étkezés, mérsékelt árak.

Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

Nyaralóba, fürdőbe utazóknak!

Indiai hinta-ágy fák közé vagy szobában 4.50, 6.50, 10 frtig, nagyobb lécczel kiesztető 10, 14, 20 frtig. Gyalogtáshoz laposra összehajtható kényelmes ülésű szék, egyszerűmínd bot gyanánt szolgál, frt 2.70.

Japán napernyő: 80 krtól 15 frtig. **Kerti legyezők:** 10 krtól 3 frtig. **Erős gyermekkosci:** 6.50—15 frtig. **Légyfogó-készülék enyvvel:** 30 kr. Az egészség fenntartásához tiszta üdítő szódavizet nyerünk könnyű bánásmóddal a **dr. Fèvre párisi tartós szódavíz-készítő géppel.**

2 4 6 8 10 butelles
7.— 9.— 11.— 13.— 15.— frt
Egy csomag herkö és szóla 1 frt 80 kr.
Önműködő fagyalt-készítő receptek:
6 12 15 adagra
5 7 9 forint
Vásárhelyi-féle gyors-vajkészítő-gép a legtekele tesebb
5 10 25 liter
8.50 15.— 38.— forint.

Paradicsom- és gyümölcsprés 80 krtól 1.20-ig. **UJ! Légmentesen elzárható befőttesüvegek** 1/2—2 literig 28—85 frtig. Melange kávé és tejforraló gép egyben
1 2 3 4 6 szemelyre
4.50 6.— 6.80 7.50 9.— forint.

UJ! Rapid spiritus kézi tüzhely intensív Bunzen lánggal, legjobb takarékos gyorsfűző 1 liter vizet 7 percz alatt felforralt, 1 frt. **Szegedi víz** vader ezinezett lemezből 1 frt. **Aranyozó**, melylyel elavult tükör- és képkeretek, szobrot stb. mosha óvá, ujjaaranyozhatni 80 kr. **Higgító folyadék** 10 kr. **Wischin** szoba-

padlómaz 70 kr. Amerikai ébresztő-óra 3 frt 60 kr. Akkoriban hangolt **nyájkolomp** 7 és 10 frt. Kerti ut sor-nyíró olló 3 fr 50 kr. **Lignum-sanctum** **kuglizó golyók** 9 9 1/2 10 10 1/2 11 11 1/2 12 12 1/2 13 13 1/2 c. atm

1.15 1.30 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2.85 frt
Egy készlet szokásos nagyságú keményfából **tartós kuglizó-bábok** 2.50. **Papír légh. jök** 50 krtól 1.50 krig. **N. i kuglizó** egészen szük udvaron is felállítható, egy készlet bábok, golyó, zsinórral és kapsokkal frt 5.50. **Kerti fióbert-puska** 7—20 frtig. Vasceltábla kigró bohóccsal 2—8 frtig. **Színes papírlampionok** kerti ünnepélyekhez 15—60 krig. **Magnesium fátyla** 1 frt 20 kr. **Aeol hárfa nyarilak** tetőre 4—9 frt. **Kerti gyertyatartó** 1 frt.

Mulattatásul és a test edzésére.

Teljes tornakészülék 5.50. Gyermekhinta 3—10 forintig. Mászókötel 6 frt. **Trappec** for ut 4—4.60. Kötél karikákkal for ut 4.30—4.90. Kötélhágcsó frt 6.30—7.85. Tornagolyó kilője 30. **Tornaözp** gummi talppal 2.50 kr. **Két vivő-**

készlet forint 23.50. Súlyos athleta-bot 2—5 frtig. Uj aczéldrót karizom-erősítő, 3, 6, 12 frt. **Uszó-öv** 4—7 frtig. **Textós croquet-játék** 9—20 frtig. **Lawn-Tennis**, szabadtársasjáték 42—100 frtig. Színes lawn-tennis övek 1.40—3 frtig. Labdadobó társasjáték párja 1.50—6 frtig. Gummilabda 15 krtól 1.50 krig. Karikajáték 12 pár frt 1.50. Oecarina iskolával 70 krtól 1.20 krig. Háromkerékű erős volt cipéd fiúknak 8—15 frtig. — **Kerti szerszám** gyermekneknek 80 krtól 4 f. t. **Aluminium dis-tárgyak.** **Meg nem felelő tárgyat vissza vesz**

Nagy képes árjegyzéket mellékel.

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPEST, V., Dorottya-utca 1. sz.

Porzsolt Ernő

műépítész, építőmester és törvényszéki hit. szakértő

építési irodája

Budapest, Kálmán-utca 19.

Elvállal mindennemű építkezéseket, villákat, kastélyokat, bérházakat, középületeket, templomokat stb.

Több fővárosi kész ház, villa és üres telek eladásával megbizva.

Wachtel Zsigmond első magyar tornaszer-gyár raktára

BUDAPEST,
KÁROLYKÖRUT 7. SZÁM.

◆ (TELEFON sz. 200) ◆

ajánlja az idényre gazdagon felszerelt raktárát,
tornaszerekben, függőágyakban stb.

Továbbá **kötéláruk és kötőzsineg**
KÖZPONTI RAKTÁRA.

Alapított

1850. évben

Ö Felsege a király legma- Minden verseny alkalmá-
gasabb személyes elisme- val legelső érmeikkel ki-
rése! tüntetett!

Cs. és kir. szabad. Chemiatechnikai labororium, hectograf, gummiáru és

KAUTSCHUK BÉLYEGZŐ-GYÁR

erőműtani és véső műintézet mindennemű irodai szükségletek gyára

vegyész **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyazint a legmagasabb bel- és
külhoni hatóságok, előjáróságok, intézetek stb. szállítója.

Budapest, Kigyóter 2. szám. — Bécs, V. Krongasse 6,
saját házában.

FÖLDESZY L.

puskaműves Budapest, Muzeum-körut 9 szám.

ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezesség mellett, továbbá mindennemű **revolve-**
reket és teljes **vadászfelszereléseket**.
Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek, javítások leg-
olcsóbban számíttatnak.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban
VIII., József-körut 5.

GEITTNER és RAUSCH

BUDAPEST,

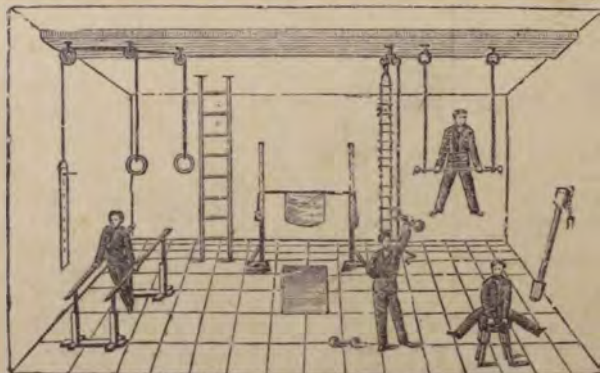
VI. kerület, **Andrássy-út 8. szám.**

Ajánlják nagyválasztékú

torna-eszközeiket,

szoba- és szabadbani tornászathoz **sulyzók**
(Hanteln) **tornabotok**, **nyújtók**, **létrák**,
mászó és ugrókötelek stb. **tornatermek**,
felszerelése előírás szerint.

A **Kneip-féle vizgyógyomódhoz** a szükségrendő cikkek
raktaron tartatnak és a legjobb kivitelben szállíttatnak.

Háztartási cikkek nagy választékú raktára.

KARLSBADI
cipő-külön-
legességek.

Kajári
Dezső

Budapest, Dorottya-utca 8. szám a.

Ajánlja legdusabb választékban

ferfi-, női- és gyermek-cipő-áruit

a nyári idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös figyelemmel
velocipédező-, turista és hegyászó tornaczipő-
ket, vadász csizmákat

mindennemű **bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére**
ugymint: **tiszti cipők, galoschnik vagy gumi cipők,**
ugy szinte **vizmentes cipőket és kényes lábra kü-**
lönlegességeket nagy választékban raktáron tart.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsab-
ban szállíttatnak.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Mégjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

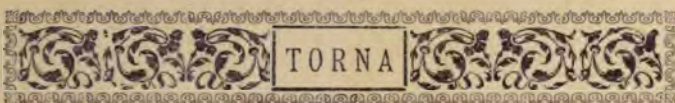
Budapest, József-körút 5. szám.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az „Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcs.-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre“ a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet,“ a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti Torna-Egylet,“ a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Debreczeni Torna-Egylet,“ az „Egylemi Athletikai Club,“ „Első Magyar Vivó-Egylet,“ az „Ersekújvári Vivó- és Torna-Egylet,“ a „Fertői Csónakázó-Társaság,“ a „Győri Csónakázó-Egylet,“ a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Kolozsvári Athletikai Club,“ a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet,“ a „Föv. Vivó-Club,“ a „Körmendi Athletikai Club,“ a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,“ a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,“ a „Makói Torna-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Maros-Vásárh. Torna-Egyl,“ a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet,“ Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,“ a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nemzeti Hajós-Egylet,“ a Neptun Budapesti Evező-Egylet,“ az „Ó-Becsei Kerékpár-Egylet,“ az „Ó-Budai Torna-Egylet,“ a „Pécsi Athletikai Club,“ a „Pozsonyi Hajós-Egylet,“ a „Pozsonyi Torna-Egylet,“ a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,“ a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-egylet,“ a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,“ a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szabadkai torna-Egylet,“ a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,“ a „Szegedi Csónakázó-Egylet,“ a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szegedi Torna-Egylet,“ a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,“ a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet,“ és az „Újvidéki kerékpár- (Bicych-Egylet,“ a „Pápai korcsolya-egylet,“ a „Torontáli korcsolyázó- és hajós-egylet,“ „Szegedi Kerékpár-egylet,“ „Veszprémi torna-egylet,“ „Tordai korcsolyázó-egylet,“ „Budapesti Torna-Club,“ „Zsombolyai atletikai club,“ a „Szászvárosi atletikai club,“ a „Szolnoki korcsolyázó-egylet,“ a „Budapesti polgári lövészesegylet,“ „Sportkedvelők köre,“ a „Magyar Úszó-Egylet,“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47.020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Országos tornaversenyek.

— A központi végrehajtó bizottság záró ülése. —

Az országos tanulói tornaverseny központi végrehajtó bizottsága, Berzeviczy Albert államtitkár elnöklése alatt jun. 12-ikén d. e. 11 órakor a kultuszminiszteriumban ülést tartott. A lefolyt országos tornaverseny alkalmából ez volt a bizottság utolsó ülése, a melyen a versenybírótság ítélete alapján, a katonai rendgyakorlatokban és a játékokban különösen kitént tanintézetek névsorát megállapították. Eilsmérő oklevelet a következő iskolák haptak:

A katonai rendgyakorlatokból: A budapesti IV. ker. kat., a temesvári kat., az iglói és selmecbányai ág. ev. főgimnáziumok, a kecskeméti áll. főreáliskola, a budapesti VII. ker. polgári iskola, az aradi, losonczi és székelykereszturi áll. tanitóképezdek.

A játékokból: a budapesti II. ker. kir. főgimnázium és a Ferencz József nevelő intézet, a VII. ker. áll. és az ev. ref. főgimnázium, a szarvasi ág. ev. főgimn., az aradi állami és a budapesti V. ker. áll. főreáliskola, pataki áll. tanitóképző intézet.

Ezenkívül azonban az összes intézetek kapnak részvételi kért elismerő oklevelet.

A bizottság ezután hosszasan foglalkozott a verseny eredményével, a tapasztalt hiányokkal és azok orvoslasi módjaival. A program egyszerűsítése végett szóba hozták, hogy jövőben az egyénekenkénti versenyekben csak azok a tanulók vehetnének részt, a kik az országos tornaversenyt megelőző iskolai versenyben győztek. Addig is, míg egy megfelelő állandó versenytér rendezése lehetségessé válik, a bizottság azt javasolja a miniszternek, hogy a korcsolya-egyesület és a főváros nozzájárulásával a városligeti mesterséges jégpálya legnagyobbításáról s kellő átalakításáról gondoskodják. Bernáth István szóba hozta, hogy a próbán az élelmezés

bajjal járt a menyiben a sörös flakákából a dugót nem húzták ki s a fiúk az üveg nyakát egyszerűen leütvén több sebesülés történt.

Porzsolt Kálmán általában a sörözést elítéli. Versenyen csak boros vizet (s nem vizes bort) szabad még felnőtteknek is inni. A söről több gyermek be is csipet.

Kün Gyula fővárosi tanácsos és Zsinger Mihály tornatanár hasonló értelemben szólalnak föl.

Porzsolt Kálmán túlszofoltnak találta a programot, a minek az az oka, hogy nálunk a tornaversenyben három nemzet különböző intézményét raktuk össze: a német torna-ünnepélyt, a francia játék-ünnepélyt s az angol versenyt. E paedagogiai egyvelegből csak későbbi stádiumban fog kiforrni az igazi magyar tornaverseny állandó szervezete. Figyelmezteti továbbá a bizottságot, hogy a szertornázás egy pár intézetnél az akrobata mutatványok színvonalára süllyedt s ennél fogva a bizottság ki is mondotta, hogy az utasítások keretén belül szabad csak a szergyakorlatokat üzni.

Részt vettek a vitában még Klamarik miniszteri tanácsos, Veredy tanfelügyelő, Finaczy igazgató, Hertelendy fogalmazó, Szedlacsek, Szaffka, Oherolty és Maurer tornatanárok. Végül Berzeviczy indítványára egyhangu megállapodás történt arra nézve, hogy az orsz. tornaverseny helyett a jövő évben minél több kerületi, két év múlva pedig nagyobb szabású országos verseny tartassék, mely méltó előkészítője lenne az 1896-ban rendezendő millennáris tornaversenynek.

Intézeti tornaversenyek.

Olvasóink emlékezhetnek azokra a miniszteriumi anket-tárgyalásokra, melyeknek folyamán lapunk szerkesztői a tornaversenyeknek minden intézetbe való bevitelét sürgették, miután az országos tornaversenyeknek is csak egy van értelmük, ha az intézeti s ez után a kerületi versenyek behozatnak. Emlékezhetnek arra is, hogy ez indítvány elfogadásával ugy az intézeti mint a kerületi versenyekre a miniszterium utasításokat adott ki, valamint kérésünkre azt is elrendelte, hogy az

iskolai értesítőben az intézeti versenyek megörökítésének. Mind ez sok munkát ad a tornatanár és az igazgató uraknak s fülünkbe jutott, hogy egyik - másik haragszik is reánk ezért az egész reform - mozgalomért. De azt elfelejtették, hogy lapunk szerkesztői a tornatanároknak nem csak a munkáját hanem fizetését is igyekeztek szaporítani s itt emlékeztetnünk kell arra, hogy a legelső torna-anket napirendjére sem volt kitűzve a tornatanárok anyagi helyzetének javítása, egyetlen egy jelen volt tornatanár sem szólalt föl s Porzsolt Kálmán indítványára határozta el a kérdés napirendre tűzését s tárgyalását.

E praeludiumot azért kellett előrebocsátanunk, mert a tornatanár és az igazgató urakat ismét új munkára hívjuk föl. Arra ugyanis, hogy az intézeti versenyekről ne csupán az iskolai értesítőben referáljanak, mert így elkésve kerül a nyilvánosságra, hanem a hírlapokban is. Ebben a tekintetben az álszerénykedésnek nincs helye, mert a tornareformból sohasem lesz semmi, ha egyes nyilvánulásait titokban tartják.

Mi a magunk részéről kötelezzük lapunkat, hogy minden intézeti versenyéről szóló tudósítást közlünk, ha az hozzánk beküldetik.

A szombathelyi intézeti versenyéről a következőket írják: A szombathelyi főgymnasiumban a közoktatásügyi miniszterium rendeletére a napokban tartották meg a tornaversenyeket, amelyeken a főgymnasium ifjúsága két részre oszolva vett részt. A felsőbb (V.—VII.) osztályok mult hétfőn délután versenyeztek, míg az alsóbb négy osztály szerdán jelent meg az igazgató és tanárai felügyelete alatt a tornacsarnokban, ahonnan, a szabad és szereken való gyakorlatokat bevégezvén, a Batthyányligetbe vonult, ahol a versenyfutás történt. A versenyen győztes tanulók okmányokat kapnak.

A zalaegerszegi polgári fiú- és középkereskedelmi iskolai tanulóinak 189²/₃-ik tanévi tornaversenye f. hó 17-én d. u. 3 órakor tartatik. A versenyre a szülőket és a tanügy barátait Udvardy Ignác polgári és középkereskedelmi iskolai igazgató a helybeli lapok útján meghívta s a programot is közzétette. Tessék az ilyen jó példát követni!

A nagykanizsai kath. főgymnasium ifjúsága e hó 9-én délután tornaversenyt tartott. A katonai gyakorló téren, ahol a tornaversenyek voltak tartandók, nagyszámu közönség gyűlt össze. Az ifjúság délután 5 órakor vonult ki csekély kivétellel egyenruhában, zászlókkal dobörgés és trombitaszó mellett. A tornaverseny, mely Kanizsán még újdonság volt, következőkép folyt le: Először a négy alsó osztály csinált szabad gyakorlatokat, melyet az 5. és 6-ik osztály botokkal való gyakorlata, s a 7. osztály kézlőgyakorlata követett. A jól sikerült szabadgyakorlatok után a versenyfutás következett, melyben mind a hét osztály tanulói részt vettek. Érdekesek voltak a versenyfutást követő gyakorlatok, a rudgrás és magas ugrás, gerely és sulydobás, melyekben az ifjúság meglepő ügyességet tanusított. A rudgrásban különösen Vidákovits Árpád V. osztályu tanuló tűnt ki, a magas ugrásban pedig Junker László 6. o. t. — A gerelyt legügyesebben Hinterökker Sándor 7. oszt. tan. kezelte, de nagy jártasságot és ügyességet tanusított Kucsera N. 5. oszt. tanuló is. A sulydobásban szintén Hinterökker volt első. A többi gyakorlatok, sajnos, elmaradtak az idő rövidsége miatt s fél 8-kor a tornaverseny véget ért.

A Magyar Testgyakorlók Köre versenyei.

A „Magyar Testgyakorlók Köre“ f. é. május hó 28-án tartotta meg nagyszabású és igen sikerült országúti versenyeit az Aszód—Budapest közötti országúton. A célnál nagyszámu díszes közönség, köztük sok hölgy élénk érdeklődéssel várta a versenyek eredményeit.

Ezen fiatal nagytörekvő egyesületet, mely már eddig is számos jelét adta a magyar testgyakorlat fellendülésére irányuló törekvésének, méltó érdem illeti különösen az országúti versenyeknek évente rendszeresen való rendezése miatt.

Ezen elismerés leginkább abban nyilvánul, hogy a 4 versenyen nyolcz hazai egyesület 35 tagjával vett részt, mely eredmény eddig Magyarországon páratlanul áll fent.

A „Jury“ Porzsolt Gyula elnöklete alatt a következő tagokból állt. Dr. Hudomel József, Schmidtko Ferencz, Dr. Hirschfeld Antal, Schomann Antal, Steiner Hugó. A versenytitkár Grünwald Mór, időmérő Tomcsák Gusztáv, termérő Réthi Sándor, indítók: Aszódon Kohn Arnold, Gödöllőn Faludi Miklós, Rákosfalván Vidor Jenő bajnok és Budapesten Witz Sándor volt.

A versenyek lefolyása a következő:

I. Gyaloglás 15 kilométer. Zárt verseny. Indulás Budapesten, forduló Czinkotánál és a cél Budapesten a 6 klm. kő volt, Indultak: Freund Sándor, Grünwald Ernő, Handler Gyula, Kohn Izor, Sachs Lipót és Schey Ernő. Első lett Grünwald Ernő 1 óra 48¹/₂ percz alatt, 2-ik Handler Gyula 1 óra 50¹/₄ p. alatt és 3-ik Kohn Izor 1 óra 50³/₄ p. alatt.

II. Távfutás. Zárt verseny. Táv 5 kilométer. Indulás Rákosfalván, cél Budapesten a 6-os kő. Indultak: Beck Arthur, Besedits Iván és Steiner Arthur. Első lett Beszedits Iván 19¹/₂ percz alatt, mely igen jó eredménynek mondható. Beck Arthur 21¹/₂ percz alatt. Steiner a versenyt fele útban feladta.

III. Kerékpárverseny. Zárt verseny. 25 kilométer. Indulás Gödöllőn, cél a 6-os kő Budapesten. Indultak: Fogl József Lajos, Halmi Géza, Naschitz Rezső és Witz Marcsi. Első lett könnyen győzve Naschitz Rezső 1 óra 20 percz alatt, 2-ik Witz Marcsi 1 óra 27 percz alatt.

IV. Kerékpár verseny. Nyílt verseny. Táv 35 kilométer. Aszodról—Budapestre. Indultak 18-an, 8 egyletből. Első lett Minich Jenő a „Magyar Atletikai Club“ tagja 1 óra 20¹/₂ percz alatt, mely kiváló jó eredménynek mondható, tekintve a hegyes talajviszonyokat és az ellenszelet. 2-ik Bedő Imre a Pécsi kerékpár egyesület tagja 1 óra 26 percz alatt, 3-ik Mány József a „Hunnia Magyar Bicycli Club“ tagja 1 óra 28 percz alatt. 4-ik Nagy Dénes a M. A. C. tagja, 5-ik Holló István a „H. M. B. C.“ tagja. 6-ik Sváb Béla a Budapesti Kerékpár Egylet tagja. 7-ik Modl Lajos a H. M. B. C. tagja. 8-ik Pusch Konrad a H. M. B. C. tagja, 9-ik Seingmartin Ferencz B. K. E. tagja, 10-ik Urbanek Lajos a H. M. B. C. tagja, 11-ik Pusch Henrik a H. M. B. C. tagja 12-ik Lorencz Victor a „Tornázó Ifjak Köre“ tagjai, 13-ik Jelfy Gyula a H. M. B. C. tagja s 14-ik Rozsának Ferencz az Ujpesti Ker. Egy. tagja.

A versenyeknél mindenütt első díjul ezüst érem, 2-ik és 3-ikul bronz érem szolgált. Az utóbbi nagy kerékpárversenyben még ezen kívül az első egy értékes tiszteletdíjat és mindazok (10-en) kik 2 órán belül értek a célhoz, bronz érmet kaptak. A versenyek után este társas vacsora volt a Páris szálloda külön éttermében, hol az összes egyletek számos taggal vettek részt, köztük a Hunnia bicycli egyesület egész tisztikarával jelent meg.

A toasztok sorát Porzsolt Gyula elnök nyitotta meg, ki lelkes szavakkal a sportegyletek barátságos összetartására ürité poharat. Utána még Dr. Hudomel József a „Hunnia“ elnöke, Grünwald Mór a „M. T. K.“ titkára, Kohn Arnold és Vidor Jenő szólottak, mely után megkezdődött a vad toasztok árja.

A tornatanítás iskoláinkban.

Tornaoktatás a zilahi m. kir. állami tanítóképezdőben.

Képezdénkben a tornaoktatás a miniszteri tanterv szerint végeztetett. Csakis oly dolgokban tettünk kivételt, melyeknél a tantervet hiányosnak tapasztaltuk. Ezért a tananyag kezelésénél a következő körülményekre voltunk tekintettel:

1. Az I. és II. osztály együtt gyakoroltatott, azért hogy a növendékek a népiskolai tornázást, s ebből különösen a játékoknak és a szertornázásnak helyes módszerét megösmérhessék.

2. Amennyiben pedig az I. osztályba eddigelé nagyobb részben olyan növendékek lépnek be, kik az elemi és egyéb iskolákban felette kevés tornaoktatásban részesülnek, ez osztály a II. osztályal együtt a fentebb említett módszer alkalmazása mellett az első félévben a népiskola tananyagát tanulja keresztül.

3. Továbbá azt tapasztalva, hogy a vezénylés begyakorlása — különösen a rendgyakorlatoknál — sok nehézséget okoz, melyet a növendék az elméleti és próbatanítási órákon meg nem tanulhat: a vezénylés már a II. osztályosokkal gyakoroltatott, még pedig különösen a katonai rendgyakorlatoknál.

4. Meggyőződésünk az volt, hogy a növendékek a testgyakorlat oktatására akkor képezetnek ki kellően, ha egyfelől e tárgyból tanítási tervezeteket készítenek, továbbá — a mi fő-próbatanításokat tartanak, s ezzel kapcsolatosan a tanítások bíráltnak is; továbbá ha a növendékek saját tornázásukban is gyakorlottságot képesek felmutatni. Ugyanazért az elébb mondottakban feltüntetett célt egyfelől a III. és IV. osztályokban eszközölt mintatanítások, majd próbatanítások, s ezeknek szó- és írásbeli bírálatai, másfelől a magán tornázásra való felhívás, felügyelet, s vezetés által igyekeztünk megközelíteni.

5. S miután a képezdei felsőbb osztályok részére a tantervben szeryakorlatok nincsenek előírva, ezeket is felvettük, erő szerint beosztott csapatokban tanítván azokat.

Megemlítem továbbá, hogy szűk tornahelyiségeink daczára tornatanításunk az év egyik szakában sem szünetelt, s hogy 2¹/₂ év óta a helybeli ref. főgimnasium alkalmasabb helyiségeit használjuk. Végül, hogy képezdénk ifjusága a képezde fenállása óta soha el nem maradt évi tornavizsgálatokon, majd a budapesti országos és a mult iskolai év végén a zilahi ref. főgimnasium ifjuságával együttesen tartott tornaversenyen mindég arról győzte meg az intézet vezetőit, s másfelől a közönséget, hogy képezdénkben e tárgy tanítására kellő súly volt fektetve. S így biztosak vagyunk afelől, hogy növendékeink a hozzájuk kötött reményeknek a tornaoktatás tekintetében is meg fognak felelni.

Uy Bálint
képezdei tornatanító.

Láttam:
Faluvégi Albert
kép. igazgató.

Torda tornaüggye.

Torda 12 ezer lakósu nagy környékű megyeszékhely; iparos, tanoncz iskolái s ovodáin kívül 13 iskolája van kerekszámban 1200 tanulóval. S ez iskolák száma még szaporodni fog, legtöbb iskolája tulzsufolt s a mult évben is közel 300 tanköteles szerencsésen elkerülte az iskolát.

E sok iskola s még több tanulónak egy tornacsarnoka sincs. A tanév két kezdő s két végző — összesen tehát 4 hónapon át — hónapjában tornaszgat a tanulósg, feltéve, hogy az Erdély bércei közt oly gyakori eső trakigusan közbe nem lép. Az elemi iskolák udvarai jobbára nem alkalmatlankodnak a tornaszerekkel a futkosó gyermekeknek, de a polgári iskolák sincsenek felszerelve még a legszükségesebb kéziszerekkel se.

Nem hiányzott a többszöri kísérlet e mízerabilis állapotokon segítni, de se a város, se a megye, se az állam nem karolja fel az ügyet, az igénybe vett társadalomtól pedig ily, több százra menő kiadást nem remélheti. Az állam két ízben vitt véghez nagyobb építkezést, legutóbb a mult évben; a tornacsarnok mindanyiszor ki lett feledve, sőt szerek se engedélyeztetnek, daczára a több, mint egy éves kérelemnek.

Nagy-becskereki községi főgimnasium.

Az intézetnek sem téli, sem nyári tornahelye nincs; téli tornacsarnoknak a helybeli regatta-club iskolai célokra hasznavehetlen csarnokát béreljük két év óta, nyári tornahelyünk a korcsolyatér, esetleg az elemi közs. iskola udvara.

A tornát két éve (1891. sept. óta) okleveles tornatanár vezeti a ministeriumi „Utasítások“ értelmében.

A játéknak az „Utasítások“ által meghatározott időben adunk helyt.

Kirándulásokra vidékünk sem télen sem nyáron alkalmat nem nyújtva, helyét gyakoribb „menetelések“ töltik be.

Intézeti tornaversenyt a záróvizsgával kapcsolatban rendezünk.

A korcsolyatér a regatta-club tulajdonát képezvén, arra az intézet semminemű befolyást nem gyakorolhat

Úszás dolgában az intézet kieszközölte, hogy a tanulók az úszodát kedvezményes árak mellett látogathassák. Az úszás részben a tornatanár vezetése alatt állott.

Balácsi József
főgymn. igazgató.

Alsókubini m. k. állami polgári- és közép kereskedelmi iskola.

Intézetünkben a tornatanítás távolról sem áll azon a színvonalon, mint a melyen a testi nevelés szempontjából állania kellene; azonban ennek oka nem személyi viszonyokban keresendő, mert képesített tornatanárunk van; de sem tornatermünk sem eszközeink nincsenek (vagy egy nyújtónk, korlátunk és egy ugrómérce, egyéb semmi) és ez irányu fáradozásainknak semmi eredménye sem volt eddig. Nálunk a tornatanítás az időjárás kedvezőtlen volta miatt alig szoritkozik három hónapra, s ezen idő alatt, a mint a t. szerk. ur legjobban tudja, valami nagy eredményt elérni nem lehet.

Gurgulits Antal
igazgató.

Szabadkai tanítónőképezde.

Intézetünkknél jelenleg sem külön tornatermünk sem felszerelésünk nincsen. v. i. igen hiányos. — Növendékeink leginkább az egyszerű szabad és szeryakorlatokat végzik (sulyzó, bot, tágitó) különféle rendgyakorlatokat, svédtréninget, labda és egyéb játékokat. Elméleti részben

oktattatnak, valamint a IV. oszt. növendékei a vezénylésben és tanításban gyakoroltatnak.

A jövő tanévre kilátásba helyezett új intézetben reméljük lesz felszerelt tornacsarnokunk, játszótér és korcsolya pálya.

Balajthy Ilona
képezdei tanító.

Szatmári kir. kath. főgymnasium.

Budapest.

A tornázás jól berendezett téli és nyári helyiségben rendszeresen tanítatik; tornatanító Erdélyi Imre középiskolákra képesített okl. tornatanító. — *Fürdőre és uszás* tanulásra a Szamos folyón két jól berendezett uszoda van felállítva, a melyet növendékeink nagy szorgalommal látogatnak. — Korcsolyázásra, a „Korcsolya-egylet” helyisége, — melyet a tanulóifjúságra való tekintettel az egylet a jövő téltől megnagyobbított — áll rendelkezésre; jegyeket a tanulók fél áron kapnak; ezen kívül van még a népkertben egy jól kezelt tó és a városban az ugynevezett „Fülcensés-tó.” *Íffjaink közt alig akad, a ki uszni és korcsolyázni ne tudna.* — Játékok különösen labdajátékok az egyes tornaórákon s gyakori kirándulások alkalmával a szabadban üzetnek. — *Az intézeti tornaversenyek mikénti megtartására a miniszteri rendelet hozzánk azután érkezett, mikor már az a „Herkules”-ben előírt tervet szerint megtartott.*

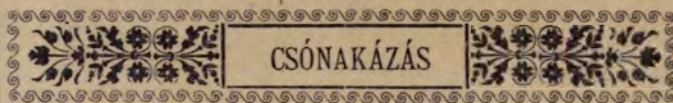
Aiben Mátyás
igazgató.

A B.-Csabai Torna-Egyesület folyó évi június 25-ikére hirdett III. orsz. jellegű torna és kerékpárversenyét közbejött akadályok miatt folyó évi július hó 2-án, délután 3 óraker a közölt program szerint tartja meg. Kéretnek a versenyben résztvenni szándékozók, nevezésük alkalmával (folyó évi június hó 26-ig) egyszerűs-mind érkezésük idejét is közölni, hogy elszállásolásról gondoskodhassunk. — A rendező-bizottság.

A magyar testgyakorlók köre küldöttségileg tisztelgett Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszternél, hogy meghívja a kör által e hónap 18-án rendezendő nagyborszabásu viadalra. A miniszter a küldöttséget szívesen fogadta s örömeinek adott kifejezése magyar atletika és testgyakorlásnak a fővárosban észlelt haladása fölött s megjelenését kilátásba helyezte. A küldöttség ezután, melynek tagjai voltak: Porzsoft Gyula elnök, Hirschfeld Antal dr., Schoman Antal alélnökök, Grünwald Mór titkár, Berzeviczy Albert államtitkárnál tisztelgett, ki megjelenését szintén megígérte.

Tornaegyesület jubileuma. A szombathelyi torna-egyesület pünkösdi hétfőjén fennállásának negyedszázados ünnepét ülte. Diszgyűlés volt a saját helyiségében, hol számosan jelentek meg a megye kitünőségei közül. Beszédeket mondottak: Kronecker József dr. egyesületi-elnök, ki az ünnepi szónoklatot, Török Sándor dr. polgármester, Bárdossy Jenő megyei főjegyző, és Károlyi Antal dr. üllispán, kik alkalmi beszédeket tartottak. A jubileum alkalmából Kronecker József dr.-tól emlékkönyv is jelent meg.

X Sigmund József üzletét (Budapest, városház-utca 2—4) a sportvilág figyelmébe ajánljuk. Az összes sportnemekhez szükséges ruházati cikkek u. m. verseny és training ingek, nadrágok, sapkák és cipők legnagyobb raktára. Az iskolai tornázás összes ruházati kellékei. Flannel ingek Lawn tennis cipők. Kkülönlegesség: Princes of Wales férfi-övek.

Egyetemi evezős egylet.

Az 1891. év szeptember havában tartott rektori megnyitójában Eötvös Loránd br. azon óhajának adott kifejezést, vajha a magyar egyetemi ifjúság a testedzésben és testgyakorlatban is követné a külföldi, jelesen az angol ifjúság példáját. Ugyanakkor, mint ezen cél megvalósítására szolgáló egyik legalkalmasabb, helyi viszonyainknak legmegfelelőbb intézménynek, az egyetemi evezős egyletnek eszméjét pendítette meg.

Azóta már elmúlt másfél év anélkül, hogy csak egy lépést is tettünk volna a megjelölt uton. Hogy ki és mi volt ennek oka, arra nem nehéz a felelet. Egyedül mi egyetemi hallgatók vagyunk, mert az impulzust s ezzel együtt az anyagi támogatás reményét fölülről megkaptuk és csak rajtunk állt volna, hogy az eszmét megvalósítsuk. De hát ez nem történt meg. És nem is történhetik meg mindaddig, míg az ifjúság túlnyomó részének a labdázás és más efféle testtevező szórakozás derogál, míg a sportszenvedély a totalizátorban összpontosul. Pedig ez ma így van. Mi azonban ezt nem látjuk, vagy ha látjuk is, ennek ferdeségét és hibáságát nem érezzük. De a külföldnek, mely különben a magyar dolgokról nem igen szokott tudomást szerezni, már föltűnt a sport terén való lanyhaságunk és tétlenségünk. Legalább ezt bizonyítják egy előkelő német írónak a magyar evező sportról szóló következő szavai: „az erős nemzeti érzés mellett a magyar nemzet először volna hivatva az angol példát követni és a nemzet zöme bizonynyal lelkesedéssel követné az úttörőket; de az egyetemi ifjúság még ezen irányban semmiféle ambíciót sem mutatott.” Ez bizony nagyon szomorú ítélet; szomorú, mert igaz. Testi erőnk fejlesztéséhez hiányzik bennünk a szükséges ambíció és törekvés. Mit várhat egy testileg is fejletlen ifjúságtól a nemzet. Honnan vegyen a haza erős férfi nemzedéket, ha ifjúsága elpuhul. Testi elpuhultság mellett pedig a lélek, a jellem is csak gyöngye lehet.

Tehát nem önmagunknak, hanem a nemzetnek teszünk szolgálatot azzal, ha testünk edzéséről gondoskodunk. Ezen szolgálattal tartozunk is hazánknak. De ne maradjunk csak a beszédnél, hanem alapítsuk meg mi-nél előbb az egyetemi evezős egyletet.

Van ugyan a fővárosban két vagy három evezős egyesület, azonban az ezek kötefélékébe való tartozás oly terheket ró a tagokra, melyeket az egyetemi ifjúság túlnyomó nagy része nem képes viselni. Már pedig célunk az, hogy az eddig csak a legjobb módúaknak szórakozást nyújtó evezősportot, mindenkinek lehetővé tegyük. Azonban nemcsak az anyagi kényszerűség indít bennünket arra, hogy az egyetemi ifjúság külön szervezkezzék az evezősport művelésére, hanem főleg az is, hogy az eddig ifjúságunkból teljesen hiányzó testületi szellemet is fejlesszük. Ennek pedig leghatásosabb előmozdítói a testgyakorló körök.

Reményem, hogy szavaim nem találnak süket fülekre,

hanem az egyetemi ifjuság közelebbről foglalkozik majd ezzel a kérdéssel. Hogy a terv sok nehézségbe nem ütközhetik, arra nézve elég garanciát nyújt a közoktatásügyi miniszternek e téren ismert buzgó tevékenysége.

Harper Ferencz.

Csónakverseny a Dunán.

A magyar evezős egyletek országos szövetsége jun. 11-én délután tartotta nyilvános evezős-versenyét a Margit-sziget és a pesti oldal közötti Dunaágban. A versenyeknek pompás idő kedvezett. Mikor a közönséget szállító két gőzös — a „Radetzky“ és „Erzsébet“ — elindult, meglehetősen erősen fújt a szél, mely azonban később teljesen megszűnt. Az említett hajók 4 óraker indultak el a görög templom előtti állomásról. Már itt is csaknem egészen megteltek disztíngvált közönséggel, melynek többségét fiatal asszonyok és leányok képezték. Az egyik hajón katonazene játszott. A hajók a margitszigeti régi kikötőnél, a versenyek zászlódiszben pompázó végpontjánál vetettek horgonyt. A Margit-sziget partját is ellepte a néző közönség, sőt a pesti parton is sokan álltak. A hajók és a Margitsziget között propeller tartotta fenn a közlekedést. A versenybizottság a következő tagokból állt: Elnök: Bedő Albert. Alelnök: Rónay Jenő. Versenybizottsági tagok: gróf Andrassy Géza, báró Atzél Béla, Bittó Aurél, Kiticsán Zsigmond, Miháلكovits Tivadar, Nyillassy Pál, Pap Géza, Szohner Lajos, Vincze Miklós. Versenytitkárok: dr. Hauser Adorján, Szendey Béla. Indítók: dr. Stetner László, Radisits György. Időmérők: Halászy Jenő, Csizik Béla. Pályabírák: Szekrényessy Lajos, Pálffy Viktor. Versenybíró: Kőnig Sándor.

A pálya hossza minden versenynél 2000 méter volt, fordulás nélkül. Indítás a Margitsziget felett, cél a pesti oldalon a margitszigeti régi kikötőnél.

A versenyek lefolyása a következő volt:

I. Bajnoki Sikverseny. 1. Nemzeti hajós-egylet (Lintner Sándor), 2. Neptun evezős-egylet (Peregh Ignác), 3. Szegedi csónakázó-egylet (Meák Gyula.)

II. Államdíj. Négyevezős kormányossal. Kezdők számára. 1. Nemzeti hajós-egylet (Pachmayer Ottó, ifj. Szentgyörgyi Imre, Zsedényi Béla, Szantner Béla, kormányos: Pitroff Kornél), 2. „Maros“ aradi evezős egylet (Apor Gyula, Vannay Gyula, Lácza Gyula, Dániel Dezső, kormányos: Rupcsics László.)

III. Kezdők skiff-versenye. 1. Neptun (Dietzl Gusztáv), 2. „Maros“ Arad (Salacz Dezső), Hunnia 3. (Parniczky Ákos.)

IV. Budapesti ev. egyletek díja. Négyevezős nemzetközi verseny kormányossal. Csak a Neptun (Nessi Ernő, Rauchbauer Antal, Mészáros Ferencz, Peregh Ferencz, korm. ifj. Szabó Gyula) indult.

V. Kezdők négyes versenye. Négy evezős kormányossal. 1. Nemzeti hajós egylet (Schiller Károly, Samarjay Gyula, Mayer Gyula, Holzvárth Viktor, korm. Csuka Lajos). 2. Maros (Apor Gyula, Vannay Gyula, Laczay Gyula, Dániel Dezső, korm. Rupcsics László). 3. Hunnia (Kiss István, Bittó Aurél, Orczy Zoltán, Planer Jenő, korm. Kiticsán Zsiga.)

VI. Tiszai regatta-szövetség díja. Négyes kormányossal. Csak a Neptun indult (Szendey Béla, Ádám Károly, Mészáros Ferencz, Peregh Ferencz, korm. ifj. Szabó Gyula.)

VII. Balatoni-díj. Kettős párevezős kormányos nélkül. 1. Nemz. hajósegylet (Szandtner Béla, Lintner Sándor). 2. Neptun (Dietzl Gusztáv, Peregh Ignác).

Csónakon Győrből Budapestre. A győri csónakázó egyletből pénteken hajnalban indult el a társaság, a melyik Győrből Budapestig csónakon tette meg az utat. Négyevezőssel indultak utnak: kormányos Hets Tóni, evezősök Limbeck Sándor, Kautz Gyula dr., Mihályfy Feri, Veöreös Bódi, Winkler Izidor. A társaság az első napon 5 óra tájban ért Esztergomba. Budapestre másnap este felé érkeztek meg. Megérkezésüket a Neptun evezős-egylet várta. Az egylet a skiff-versenyben nem vett részt, mert versenyzője, Szabó István megbetegedett.

Magyar Athletikai Club.

A magyar atletikai club jun. 1-jén tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a tagok nagyszámmal jelentek meg, Gerenday György elnöklete alatt. A felolvasott évi jelentésből kitűnt, hogy a klubnak ez idő szerint 330 rendes, 313 alapító és két pártoló tagja van. A múlt évben belépett 76 új tag.

Andor Endre dr. adminisztratív ügyekre vonatkozó indítványainak tárgyalásán résztvettek az indítványozón és az elnökön kívül Porzsolt Kálmán, Gábor Endre, Dáni Vilmos dr., ifj. Odry, Temple Rezső, Székely György dr. és Szokolay Kornél.

Aztán megejtették az új választmány megválasztását. Megválasztottak: Asbóth Jenő bajnok, Andor Endre dr., Balogh Dezső, Bekény Gyula, Bogdány Ferencz dr. Dáni Nándor, Dáni Vilmos dr. bajnok, Desseffy Arisztid, Fery Oszkár, Gábor Endre, Gerenday Béla, Grum Iván, Kállay Miklós dr., Kiss Ernő dr., Kobler Ferencz dr., Mantuánó Rezső dr., Porzsolt Kálmán, Székely György dr., Szokolay Kornél, Zsögöd Benő, Andrassy Sándor gr., Vermes Béla; póttagoknak: Fischer Samu, Krasznay Ferencz, Pekár Gyula dr., Pekár Imre dr., Hadik Endre gr., Révay Gyula báró; számvizsgálókul: Cz. Katona József, Kukorelly Károly. Paulay Győző.

Pár nappal ezután a választmány tartotta meg alakuló ülését, mely alkalommal Andrassy Géza gróf elnökölt. Ez ülésen megválasztottak: titkárrá Mantuano Rezső, pénztárnokká Gábor Endre, ellenőrré Grum Iván, ügyészé Dáni Vilmos, orvosokká Lisznay Elemér és Varró Indár, mérnökké Vermes Márián és Muraközy Endre, jegyzőkké Minich Jenő és Paulay Géza.

Szóba került ez ülésen egy lawn-tennis ground létesítése s úgy ennek mint egy állandó nagy versenyternek előkészítése ügyében bizottságul kiküldettek Porzsolt Kálmán, dr. Bogdány Ferencz és dr. Kállay Miklós.

Bécs-berlini versenygyaloglás. Lefogyva, félig megtörtén beérkeztek végre jun. 5-én a vegetáriánus és nem vegetáriánus versenygyaloglók a floridsdorfi várhoz. Délután sok ezer embernyi sokaság gyűlt össze Floridsdorfbán a versenyzők fogadására. Négy óra negyven perckor érkezett be elsőnek Peitz Ottó gerai nyomdászsegéd s a közönség viharos üdvözlése közben haladt a célpont felé. A célpont ugyanazon a helyen van, a melyen tavaly a bécs-berlini versenylovaslás induló helye volt. A célpontnál is nagy ember-tömeg üdvözölte Peitz-ot, a mikor háromnegyed öt óraker megérke-

zett. Peitz, aki sovány legény, s bajusza sines, szánalmasan elcsigázva támolygott a versenybizottság helyiségébe, a hol mindenekelőtt éhségét és szomjúságát csillapították. Az utolsó részét Floridsdorftól a célpontig futó lépésben haladta meg. Mikor megmérték, kitűnt, hogy negyedfél kilóval fogyott meg utja közben. Öt óra negyvenhárom perczkor érkezett meg másodiknak Elsässer mérnök a lehető legpompásabb kondícióban. Ő is, mint a verseny győztese vegetarianus s ez okból a megérkezésükre várakozók közt igen sok vegetariánus is volt. Nagy diadallal kísérték a vegetarianizmusnak dicsőséget hozott két elvtársat klubjukba, ahol tisztelőkre lukullusi vegeterianus-lakomát csaptak, töméntelen sok babbal, kelkáposztával és spárgával. Nyolcz óraker este érkezett be narmadiknak a célhoz egy titokzatos ur ember. Ez az ur ugyanis az utolsó részét kocsin tette meg. Észrevétlenül osont el a már akkor nagyon megcsappant közönség sorai között. Azt hiszik, hogy ez Neuhaus bécsi mérnök volt, aki nem elégedve meg a harmadiknak beérkezett dicsőségével, így ugrott meg az óvácziók elé.

Lawn tennis A budapesti (budai) tornaegylet részéről Budán a Szent-János-kórház közelében levő jégpálya területén létesített játszóhelyet oly tömegesen látogatja a közönség, hogy az egyesület szűkösnek látta Krenedics Gyula elnökle alatt álló permanens rendező-bizottság szervezését. A lawn tennisben eddig 1045 egyén vett részt, ebből mintegy négyszáz hölgy, a kik közül számosan már kiváló gyakorlottságot szereztek a játékban. De nagy kedvteléssel folytatnak egyéb játékokat is, úgymint: hosszú métát, sofát, foot-ballt, gerelyvetést, croquet-et és a fiatal tornász-sereg naponta rendez versenyfutásokat akadályokkal és nélkül. A Magyar atletikai-klub és a Nemzeti tornaegylet tagjai ismételve látogatták meg a játszóhelyet.

Dunántúli sport-egyesület Fiatalságunk nagyszabású mozgalmáról veszünk örvendetes hírt. A „Savaria” bicikliklub kezdeményezése mellett a „Pannonia” kerékpáros egylet a „korcsolyázó-egylettel” társulva, Szombathelyen oly intézményt szándékoznak alapítani, amelyet nem lehet eléggé közönségünk és társadalmunk legmelegebb pártolásába ajánlanunk. Arról van szó ugyanis, hogy egy kerékpáros-versenyter, korcsolyázó térséggel, lawn tennis pályával, torna-eszközökkel kapcsolatosan a mai modern igényeknek megfelelő alakban létesíttessék (Szombathelyen).

talált: 1. Pauer József, 2. Forche Román, 3. Hubert Vilmos, 4. Popper Gyula.

VI. A vadász-czél táblán legtöbbször talált: 1. Reich Zoltán, 2. Lax Adolf, 3. Harsányi István, 4. Deván Károly.

VII. Hölgyek czéltábláján nyertek: 1. Forche Románné, 2. Járitz Andrásné, 3. Reich Zoltánné.

Az összes lövések száma 3280.

Lakner János
egyes. jegyző.

A sümegi lövölde-egylet tisztújító közgyűlésén a választást a következő eredménnyel ejtette meg: Rutich Sándor elnök, Darnay Kajetan alelnök, Sümegi Tivadar főlövész-mester, Rausz István és Zoób Lajos lövész-mesterek, Jaán István pénztáros, Malomsoky János jegyző, Talabér Károly pályagondozó; választmányi tagok: Éles Károly, Herczeg Crizológ, dr. Jenvay Géza, dr. Kellemen Károly, dr. Bárdió György, Horvát Ede, Surgóth Miksa, Záborszky Elek. Junius 11-én teke- és lövészennyel egybekötött mulatsággal nyitották meg a lövöldét. Bánfi Alajost, aki 16 évig volt az egyletnek buzgó penztárnoka, ez állásáról való lemondása alkalmából dísztagnak választották.

A győri lövész-társulat a 12. gyalogezred zenekarának közreműködésével a lövölde kerti helyiségében junius 12-én tánczczal egybekötött hangversenyt rendezett.

USZÁS.

A magyar uszó egylet úszóversenye.

A magyar uszó egyesület egész szűk körben ugyan, amennyiben csak egy pár szál főnyí nézőközönsége volt, elég sikerült uszó-versenyt rendezett jun. 10-ikén este villamos világítás mellett a Lukács-fürdő női uszodájában. A versenyzők sem mutattak valami nagy érdeklődést a versenyek iránt, mert a nevezetteknek csak nagyon csekély része indult, de a kis néző publikum két amateör pompás uszásában gyönyörködhetett, a kiknél jobb ma nem sok van a fővárosban. Az egyik Balogh Hugó, egy tagbaszakadt fiatal atléta, a ki egy 550 méteres versenyt nyert meg gyönyörű stílben; a másik legyőzte Reischl Ferencz, a ki három versenyben indult s kettőt megnyert. Az egyikben Balogh Hugónak is revanche-ot adott, amennyiben a zárverseny 220 méterjén kis térelőnnyel ugyan, de könnyen győzte le őt. Kivülők ma nem akadt egy uszó sem, a ki magára vonhatta volna a figyelmet.

Hadik Sándor gróf az egylet elnöke Bécsben lévén elfoglalva Porzsolt Gyula alelnököt kérte meg, hogy a versenyen helyettesítse.

A versenyek így folytak le:

Megnyitó verseny. I. Reischl Ferencz II. Roggenbauer Frigyes.

Juniorok versenye. I. Záborszky István. II. Szeretnek Nándor.

Gyors uszás. I. Biegelbauer Árpád. II. Elked Antal. Kitaró uszás. I. Balogh Hugó. II. Reischl Ferencz. Növendékek versenye. I. Deutsch Gyula. II. Guttman Dávid.

Zárverseny. I. Reischl Ferencz. II. Balogh Hugó. A vigaszversenyt egy outsider ifju nyerte meg a ki az utolsó perczben jelentkezett, csak azért hogy Szeretnek Nándor ne egyedül versenyezzen. Guttman Dávidról azt hitték ugyan, hogy csak ingyen fürdőt akar néhány perczre, de általános meglepetésre oly ambícióval uszott, hogy legyőzte Szeretnek Góliátot.

LÖVÉSZET.

Budapesti polgári lövész-egyesület.

A Budapesti polgári lövőházban 1893. év junius hó 11-én tartott díjlövészen a következő czéllövők nyertek díjakat:

I. A 150 m. távolságu rendes czéltáblán 20 lövés közül legtöbbet talált: 1. Jellenik Antal, 2. Némay Antal, 3. Benkő Ferencz, 4. Welsch Emil, 5. Arnold Róbert, 6. Szávostz Alfonsz.

II. A 150 m. távolságu rendes czéltáblán közép-lövésekre: 1. Arnold Róbert, 2. Reich Zoltán, 3. Lax Adolf, 4. Welsch Emil, 5. Némay Antal, 6. Szávostz Alfonsz.

III. Kezdők. A 150 m. távolságu czéltáblán legtöbbet talált: 1. Koller Alajos, 2. Bach János, 3. Forche Román.

A kezdők. Ugyanezen czéltáblán középlövésekre: 1. Koller Alajos, 2. Popper Gyula, 3. Gerstenberger Emil.

IV. A pisztoly czéltáblán legtöbbet talált: 1. Jellenik Antal, 2. Dr. Axaméthy Lajos, 3. Harsányi István, 4. Járitz András, 5. Rosconyi Károly.

A pisztoly czéltáblán középlövésekre: 1. Dr. Axaméthy Lajos, 2. Harsányi István, 3. Jellenik Antal, 4. Rosconi Károly, 5. Járitz András.

V. Kezdők közül a pisztoly czéltáblán legtöbbször

János

TÜZOLTÓ-SPORT.

A sopronvármegyei önk. tűzoltószövetség június 4-én tartotta közgyűlését Német-Keresztúrot, a melyen a kapuvárgarhai önk. tűzoltó-egylet dr. Rátz Ottó főparancsnok vezetése alatt 8 taggal, a csornai önk. tűzoltó-egylet Kóka helyettes főparancsnok vezetése alatt 6 taggal képviseltette magát. Ezekon kívül a veszkényi tűzoltó-egylet képviselőjében ott volt Seligmann Kelemen és Faik János, a kislaludi egylet képviselőjében dr. Ajkay Béla; képviselve voltak továbbá a miháli és petőházi egyesületek is. Az új tisztikar és választmány közfelkiáltással a következőképp alakított meg: Elnök: Rösch Frigyes, alelnök, Szabó Gyula, titkár: Gaár Vilmos dr., pénztáros: Hillebrand J., ügyész: Szilvássy Márton dr., választmányi tagok: Fiath Pompejus, Ajkay Béla dr., Rupperecht Olivér, Démy Sándor, Solymossy Ödön, Fűzy István, Svartner János, Kokas J., Bruckner József, Wacha Antal, Schummel Sándor és Ermesz József. A tisztikarban és a választmányban a tavalyihoz képest némi változások láthatók, a minek az az oka, hogy a volt választmányi tagok közül többen járási felügyelői állásra vannak kiszemelve, így pl. Dr. Rátz Ottó kapuvári főparancsnok is. — Egy órákor társas ebéd volt, a mely alatt felkőszöntöket mondtak: Rösch Frigyes a királyra, dr. Rátz Ottó igen hatásos beszédet mondott József főhercegre, Szabó Gyula gróf Cziráky Bélára, mint az orsz. szövetség elnökére, azután Simon alispánra, Molnár főszolgabíró Rösch elnökre, Szabó Gyula Molnár főszolgabíróra, dr. Ajkay Béla Szabó Gyutára, Magyar Elek a tűzoltókra stb.

A vasvármegyei önk. tűzoltószövetség június 7-én Szombathelyen dr. Károlyi Antal alispán elnöklete alatt választmányi ülést tartott. Az ülés folyamán megállapították, hogy a vármegye területén 90 önkéntes tűzoltó-egylet működik. Elhatározottak, hogy a szövetségbe még be nem lépett egyletek lehető bevonása iránt intézkedés tételik. Az évi közgyűlés augusztus 6-án reggel 9 órákor Kőszegen a városház tanácstermében fog megtartatni.

Uj tűzoltó-egylet alakult Sósikuton; elnöke Kálmán Károly, alelnöke Várady Mihály, főparancsnoka Tóth József, helyettes pa-

rancsnoka Braun Lajos gyógyszerész. Gyugancsak megalakultak a tűzoltó-egyletek Nadapon, Sukorón és Sziget-Csépen is.

A községi tűzoltó-egyesület augusztus 5. 6. és 7-én fogja fennállásának 25-ik évfordulóját zászlószentelési ünnepélyvel egybekötve, megülni.

A tordai tűzoltó testület parancsnoksága, e hó 6-án gyűlést tartott, melyen az ideai nyári táncvigalmát július 2-án megtartani elhatározta. A rendezésre bizottságot nevezett ki Dulló János főparancsnok elnökkel.

VELOCIPÉDEZÉS.

A »Savaria bicikli klub« m. hó 30-án Földessy János elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott a klub alapszabályainak a nagyméltósága m. kir. belügyminiszteriumhoz leendő felterjesztése tárgyában. Az igazgatóság által előterjesztett alapszabályok csekély módosítással elfogadtattak s annak felterjesztésével az elnökség megbízott.

A Pannonia kerékpáros egyesület alapszabályai a jóváhagyási radékkal ellátottan a belügyminiszteriumtól megérkeztek Vas vármegye törvényhatóságához.

Kerékpár-verseny. A nagyszombati Kerékpáregyesület kerékpárversenyt rendezett, a mely négy versenyből állott. Az első versenyben Schabóék Rezső 5 p. 25 mp. alatt lett első. A II. versenyenél a 4000 m. távolságot Hertlein Ágost 8 p. 36 mp. alatt futotta be. A III. indulásnál 6000 m. pályán, első lett Hertlein Ágost 5 p. 2 mp. alatt. A IV. verseny azok részére volt, kik még nem nyertek, az első díjat Kostyál Géza nyerte meg.

IRODALOM.

Öt nyelvű szótár. Robicsek Zsigmond budapesti könyvkereskedő kiadásában és Somogyi Ede szerkesztésében érdekes vállalat indult meg. A vállalat czime: „Öt nyelvű szótár“ és felöleli a magyar, német, angol, francia és olasz nyelvet. Az egész mű 32 füzetben fog megjelenni és egy füzet ára 30 kr.

X. Klösz György fényképezési műintézet Budapest, V. hatvani-utca 18. sz. I. emeleten. Telefon-állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű- és tantárgyakról, sat. Photolithographia, cinkographia, fénynyomat, autographiai fénymásolat.

Porzsolt Ernő
műépítész, építőmester és törvényszéki hit. szakértő
építési irodája
Budapest, Kálmán-utca 19.

Elvállal mindennemű építkezéseket, villákat, kastélyokat, bérházakat, középületeket, templomokat stb.

Több fővárosi kész ház, villa és üres telek eladásával megbizva.

Nyaralóba, fürdőbe utazóknak!

Indiai hinta-ágy fák köze vagy szobában 4.50, 6.50, 10 frtig, nagyobb lécezel ki'e szíthező 10, 14, 20 frtig. Gyalogtáshoz laposra öszetehető kényelmes ülésű szék, egyszerűsind hot gyanánt szolgál, frt 2.70.

Japán napernyő: 80 krtól 15 frtig. Kerti legyezők 10 krtól 3 frtig. Erős gyermekkosci 6.50—15 frtig. Légfűtő készülék enyvve: 30 kr. Az egészség fenntartáshoz tiszta üdítő szódavizet nyerünk könnyű bánásmóddal a dr. Fèvre párisi tar.ós szódavíz-készítő géppel.

2	4	6	8	10	butelles
7.—	9.—	11.—	13.—	15.—	frt

Egy csomag borkó és szóla 1 frt 80 kr. Önműködő fagyialt-készítő receptekkel

5	7	9	forint
5	10	25	liter

Vásárhelyi-féle gyors-vajkészítő-gép a legtokele tesebb

8.50	15.—	38.—	forint.
------	------	------	---------

Paradicsom- és gyümölcsprés 30 krtól frt 1.20-ig. UJ! Légmentesen elzárható befőttesüvegek 1.—2 literig 28—85 krig. Melange kávé és tejforraló gép egyben

1	2	3	4	6	személyre
---	---	---	---	---	-----------

4.50 6.— 6.80 7.50 9.— forint.

Uj! Rapid spiritus kézi tűzhely intensív Bunzen hanggal, legjobb takarékos gyorsfűtő 1 liter vizet 7 perc alatt felforrat, 1 frt. Szegedi víz elavult ezinezett lemezből 1 frt. Aranyozó, melylyel vladur tükör- és kőpkeretet, szobrot stb. mosha óvá, ujjaaranyozhatni 80 kr. Higító folyadék 10 kr. Wischin szoba-

p. diómáz 70 kr. Amerikai ébresztő-óra 3 frt 60 kr. Akkordban hangolt nyákolomp 7 ó. 10 frt. Kerti ut sor-nyíró olló 3 fr 50 kr. Lignum-sanctum kuglizó golyók 9 9/16, 10 10/16, 11 11/16, 12 12/16, 13 13/16 c. atm

1.15 1.30 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2.95 frt

Egy készlet szokásos nagyságú keményfából tartós kuglizó-bábok 2.50. Papír léghajók 50 krtól 1.50 krig. N i kuglizó egészen szük udvaron is felállítható, egy készlet bábok, golyó, zsinórral és kapcsolkkal frt 5.50. Kerti flóbert-puska 7—20 frtig. Vascsel-tábla kiugró bohóccsal 2—8 frtig. Színes papírlampionok kerti ünnepélyekhez 15—60 krig. Magnesium fákiya 1 frt 20 kr. Aeol hárfá nyaralók tetőre 4—9 frt. Kerti gyertyatartó 1 frt.

Mulattatásul és a test edzésére.

Teljes tornakészlet 5.50. Gyermekehinta 3—10 forintig. Mászókötél 6 frt. Trapec forint 4—4.60. Kötél karikákkal forint 4.30—4.90. Kötélhágcsó frt 6.30—7.85. Tornagolyó kilója 30. Tornaczip. gummi talppal 2.50 kr. Két vivőkészlet forint 23.50. Julyos athleta-bot 2—5 frtig. Uj aczéldrót karizom-erősítő, 3, 6, 12 frt. Uszó-öv 4—7 frtig. Tartsó orocuet-játék 3—20 frtig. Lawn-Tennis, szabadvani társasjáték 42—100 frtig. Színes lawn-tennis övek 1.40—3 frtig. Labdadobó társasjáték párja 1.50—6 frtig. Gummilabda 15 krtól 1.50 krig. Karikajáték 12 pár frt 1.50. Oecarina iskolával 70 krtól 1.20 krig. Háromkerekű erős velc cipéd fiúknak 8—15 frtig. — Kerti eszteráz gyermekeknek 80 krtól 4 f frtig. Alumínium díszlámpák.

Meg nem felelő tárgyat vissza vesz
Nagy képes ájegyzéket mellékel.

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPEST,
V., Dorottya-utca 1. sz.
(-19)

Wachtel Zsigmond első magyar tornaszer-gyár raktára

BUDAPEST,
KÁROLYKÖRUT 7. SZÁM.

—*—
— (TELEFON sz. 200) —

ajánlja az idényre gazdagon felszerelt raktárát,
tornaszerekben, függőágyakban stb.

Továbbá **kötélárúk és kötőzsineg**
KÖZPONTI RAKTÁRA.

Kerékpár ujdonságok!!

legnagyobb kerékpár gyári raktárban.

Budapest, Károly-körut 3-ik szám.

Eredeti **Torrilhon** és **Dunlop** kerékpárok, pneuma-
tikus abroncsal. — Ezen ujdonságok megtekintése végett
van szerencsém a n. é. kerékpárkedvelő közönséget tiszte-
lettel meghívni.

HERBSTER KÁROLY műgépész.

➡ **Nagy képes árjegyzék kívánatra in-
gyen és bérmentve küldetik.** ➡

FÖLDESZY L.

➡ puskaműves Budapest, Múzeum-körut 9 szám. ➡

ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezeség mellett, továbbá mindennemű **revolve-
reket** és teljes **vadászfelszereléseket**.
Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek, javítások leg-
olcsóbban számíttatnak.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

VIII., József-körut 5.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIABAN.)

Elsőrangú ivókutforrás és gyógyfürdőhely.

➡ **Enyhe éghajlat.** ➡

Egyedüli jódhévíz a continensen 64° Celsius.

Az idény tartama márciustól október végéig.

Gyógyjavallatok: A gyomor és bélsatorna minden-
nemű hurutos bántalmainál, hólyagbetegségeknél,
csúszos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és
különféle vérbajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett
sétány, díszes és kényelmesen berendezett szállodák
és magangyógyintézetek.

(500 vendégszoba.)

Kitünő étkezés, mérsékelt árak.

Vasúti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab.
déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

KARLSBADI
cipő-külön-
legességek.

Kajári
Dezső

Budapest, Dorottya-utca 8. szám a.

Ajánlja legdusabb választékban

férfi-, női- és gyermek-cipő-árúit
a nyári idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös ágyelemmel
**velocipédező-, turista és hegymászó tornaczipő-
ket, vadász csizmákat**

mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére
ugymint: tisztí cipők, galoschnik vagy gumi cipők,
ugy szinte vízmentes cipőket és **kényes lábra kü-
lönlegességeket** nagy választékban raktáron tart.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsab-
ban cszközölletnek.